

Braille EDGE 40

Instrukcja Obsługi

Wersja polska
dla oprogramowania wersji 1.0

(Marzec, 2012)

Ze względu na wiele uaktualnień, które mogą się pojawiać prosimy o zapoznanie się z plikami "readme" znajdującymi się na dołączonej płytce CD oraz na stronie producenta lub lokalnego dystrybutora

HIMS International Corporation

139-9, Gajung-dong, Yuseong-gu
Daejeon, Korea 305-350

Tel : 042-864-4460

Fax : 042-864-4462

E-mail : hims@himsintl.com

Website: <http://www.himsintl.com>

Dystrybutor w Polsce E.C.E. Konrad Łukaszewicz

ul. H. Sienkiewicza 51D

05-825 Grodzisk Mazowiecki

Tel: 22 622 40 63

E-mail: biuro@ece.com.pl

www.ece.com.pl

Instrukcja bezpieczeństwa

W celu zapewnienia własnego bezpieczeństwa oraz ochrony linijki Braille EDGE 40 przed przypadkowym uszkodzeniem prosimy o przeczytanie poniższej instrukcji bezpieczeństwa.

1. Zasilacz monitora brajlowskiego zasilany jest z prądem zmiennym o napięciu 100V-240V. Napięcie wyjściowe prądu stałego wynosi 5V a wydajność prądowa 2A.
2. W trakcie pierwszego użycia monitora brajlowskiego Braille EDGE 40 wskaźnik naładowania baterii może nie podawać prawidłowych wskazań. Aby poprawić dokładność wskazań należy podłączyć monitor do zasilacza na okres ponad 4,5 godziny lub pozostawić podłączony monitor brajlowski do aktywnego portu USB na czas dłuższy niż 10,5 godziny.
3. Monitor brajlowski Braille EDGE 40 jest delikatnym urządzeniem i musi być używany z dużą ostrożnością. Prosimy zwracać uwagę na to aby korzystać z urządzenia we właściwy sposób. Monitor brajlowski jest bardzo wrażliwy na kurz. Prosimy przechowywać i używać Braille EDGE 40 z daleka od źródeł pyłu czy kurzu, w czystym nie agresywnym środowisku.
4. Szczególnie wrażliwymi i skomplikowanymi elementami są moduły brajlowskie. Jeśli którykolwiek moduł nie działa prawidłowo ze względu na zabrudzenie lub z innej przyczyny należy niezwłocznie skontaktować się z centrum serwisowym lub dostawcą urządzenia.
5. Pozostawienie Braille EDGE 40 przez dłuższy czas w zamkniętym gorącym pomieszczeniu takim jak w wnętrzu samochodu w gorący słoneczny dzień może spowodować niewłaściwe działanie baterii a nawet ich samozapłon. Prosimy nie umieszczać Braille EDGE 40 w takich miejscach.
6. Nie wolno samodzielnie rozmontowywać Braille EDGE 40. Jedynie autoryzowany przez producenta serwis jest uprawniony do przeprowadzania napraw i rozmontowywania urządzenia. Rozmontowywanie Braille EDGE 40 przez nieuprawnione osoby może spowodować poważne uszkodzenia. Jeśli osoba nieuprawniona rozmontuje urządzenie następuje natychmiastowa utrata gwarancji i urządzenie nie będzie w żadnym zakresie naprawiane bezpłatnie.
7. Dziękujemy za wybranie Braille EDGE 40 i będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi i sugestie związane z jego użytkowaniem. Wszelkie uwagi prosimy kierować na adres serwis@ece.com.pl lub bezpośrednio do producenta za pośrednictwem strony internetowej. Wszelkie uwagi i życzenia posłużą do poprawy funkcjonowania urządzenia.
8. To urządzenie zostało przetestowane zgodnie z zaleceniami dla urządzeń cyfrowych klasy B części 15 reguł FCC. Zapewnia to utrzymanie ewentualnych szkodliwych interferencji na akceptowanym poziomie przy domowych zastosowaniach.

Działanie urządzenia spełnia następujące warunki:

- 1) Urządzenie nie generuje szkodliwych interferencji oraz
- 2) Urządzenie jest odporne na odbierane interferencje zewnętrzne włączając interferencje mogące powodować niepożądane działanie.

To urządzenie może generować promieniowanie radiowe i jeśli nie jest zainstalowane i używane zgodnie z instrukcją może powodować niepożądane zakłócenia radiowe. Nie ma gwarancji, że w szczególnych sytuacjach nie wystąpią interferencje. Jeśli taka sytuacja występuje należy wyłączyć urządzenie, aby

sprawdzić czy rzeczywiście jest ono źródłem problemu a jeśli tak należy poszukać rozwiązania problemu w jeden z następujących sposobów:

- Zmienić orientację i położenie anteny odbiorczej.
- Zwiększyć odstęp urządzenia od odbiornika
- Podłączyć urządzenie do innego gniazdka zasilającego niż to, do którego podłączony jest odbiornik
- Skonsultować się z dostawcą lub pomocą techniczną odbiornika radiowo/telewizyjnego.

WAŻNA UWAGA:

FCC RF Oświadczenie o promieniowaniu:

To urządzenie jest zgodne z limitem promieniowania określonym przez FCC RF. Powinno ono być instalowane i używane w odległości minimum 20cm od promienników i ciała użytkownika. Nie może ono być podłączane do jakichkolwiek anten czy nadajników.

UWAGA

- Ta instrukcja użytkownika oraz urządzenia nią opisane są chronione prawem przed kopiowaniem czy modyfikowaniem
- Microsoft Windows, oraz Windows Logo są zarejestrowanymi znakami handlowymi firmy Microsoft Corporation w Stanach Zjednoczonych i innych krajach.

Copyright 2012. WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE, HIMS International Corporation.

Ta Instrukcja Obsługi jest chroniona prawem autorskim należy do HIMS, z zastrzeżeniem wszystkich praw. Informacja zawarta w tym dokumencie nie może być zmieniana ani kopiowana bez zgody HIMS.

Spis treści

1. Początek	8
1.1 Co to jest Braille EDGE 40?	8
1.2 Zawartość opakowania	8
1.3 Parametry techniczne	8
1.4 Rozmieszczenie elementów	9
1.4.1 Górny panel	9
1.4.2 Lewa ścianka	10
1.4.3 Prawa ścianka	10
1.4.4 Ścianka przednia	10
1.4.5 Ścianka tylna	10
2. Funkcje podstawowe	11
2.1 Włączenie/wyłączenie	11
2.2 Nawigacja	11
2.3 Klawisze funkcyjne	11
2.4 Posługiwanie się menu	12
2.5 Ładowanie i korzystanie z baterii	12
2.6 Reset awaryjne wyłączenie	13
2.7 Ustawienie daty i czasu	13
2.8 Korzystanie z menu pomocy	13
2.9 Posługiwanie się myszką USB przy pracy z Braille EDGE 40	13
2.10 Globalne gorące klawisze	14
3. Notatnik – edytor tekstów	15
3.1 Czym jest Notatnik?	15
3.2 Uruchomienie i wyjście	15
3.3 Struktura Notatnika	15
3.4 Otwieranie dokumentu	16
3.4.1 Utworzenie nowego dokumentu	16
3.4.2 Otwieranie dokumentu	16
3.4.3 Otwieranie dokumentu w trybie tylko do odczytu	16
3.4.4 Otwieranie ostatniego dokumentu	16
3.5 Zapisanie dokumentu	17
3.6 Nawigacja wewnątrz dokumentu	17
3.7 Edycja dokumentu	17
3.7.1 Zaznaczanie tekstu	17
3.7.2 Kopiuj i wklej	18

3.7.3 Wytnij	18
3.7.4 Skasuj	18
3.7.5 Cofnij	18
3.7.6 Wstaw datę i czas	18
3.7.7 Wstawianie wyniku obliczenia	19
3.8 Znajdź i zamień	19
3.8.1 Znajdź	19
3.8.2 Zamień	20
3.9 Zakładka	20
3.9.1 Wstaw zakładkę	20
3.9.2 Idź do zakładki	20
3.10 Automatyczne przewijanie	21
3.11 Ustawienia	21
3.12 Zarządzanie plikami i folderami	21
3.12.1 Kopiowanie i wklejanie plików i folderów	22
3.12.2 Wycinanie i przenoszenie plików i folderów	22
3.12.3 Kasowanie plików i folderów	22
3.12.4 Wybór plików i folderów	22
3.12.5 Utworzenie nowego folderu	22
3.12.6 Zmiana nazwy pliku lub folderu	23
3.12.7 Znajdź plik lub folder	23
3.13 Właściwości	23
4. Terminal dla programów odczytu ekranu	24
4.1 Obsługiwane programy	24
4.2 Wykorzystywanie trybu USB/Bluetooth	24
4.3 Uruchamianie i zamykanie	24
4.4 Podłączenie do programu odczytu ekranu	24
4.4.1 Podłączenie za pomocą portu USB	24
4.4.2 Połączenie za pomocą łącza Bluetooth	26
4.4.3 Ustawienie z urządzeniami IOS	26
4.4.4 Klawisze funkcyjne dla VoiceOver	27
4.4.5 VoiceOver Pomoc	28
4.5 Klawisze funkcyjne w programie odczytu ekranu	28
5. Aplikacje	29
5.1 Kalkulator	29
5.1.1. Funkcje ogólne	29
5.1.2 Wyczyść wszystko	29

5.1.3 Zapisz do pliku	30
5.1.4 Kopiuj linię i wklejanie	30
5.2 Budzik	30
5.2.1 Ustawianie czasu	30
5.2.2 Powtarzanie	30
5.2.3 Czas trwania	31
5.2.4 Liczba budzeń	31
5.2.5 Interwał powtarzania	31
5.2.6 Zatrzymanie budzenia	31
5.3 Data i czas	31
5.3.1 Ustawienie daty i czasu	31
5.3.2 Opcje daty i czasu	32
5.4 Stoper	32
5.5 Minutnik	32
5.6 Terminarz	33
5.6.1 Widok kalendarza	33
5.6.2 Nowe wydarzenie	33
5.6.3 Modyfikacja wydarzenia	34
5.6.4. Wszystkie wydarzenia	34
5.6.5 Szukanie wydarzenia	34
5.6.6 Skasuj wydarzenie	35
5.6.7 Kopiuj i wklej wydarzenie	35
5.6.8 Zachowaj wydarzenia	35
5.6.9 Przywróć wydarzenia	35
6. Opcje	36
7. Informacje	38
8. Podsumowanie komend	39

1. Początek

1.1 Co to jest Braille EDGE 40?

Braille EDGE 40 to 40-to znakowy monitor brajlowski opracowany i produkowany przez firmę HIMS International dla potrzeb osób niewidomych i słabowidzących. Może on być wykorzystywany do następujących celów:

- 1) Jako monitor brajlowski dla programów odczytu ekranu pracujący pod kontrolą systemów operacyjnych Windows, Mac, iOS lub Android. Klawiatura brajlowska w układzie Perkins, klawisze przewijania i nawigacji oraz osiem klawiszy funkcyjnych pozwala na połączenie wprowadzania liter brajla z intuicyjną obsługą komputera.
- 2) Jako notes brajlowski dzięki wbudowanej funkcji "Notatnik" do tworzenia i czytania dokumentów tekstowych oraz BRF.
- 3) Wykorzystywania szeregu wbudowanych narzędzi takich jak Terminarz, Kalkulator, budzik oraz minutnik.
- 4) Wykorzystania zewnętrznej myszki do łatwego przewijania dokumentów oraz otwierania menu za pomocą kliknięcia.

1.2 Zawartość opakowania

- 1) Braille EDGE 40 monitor brajlowski
- 2) Zasilacz
- 3) Przewód USB
- 4) Przejściówka USB mini USB
- 5) Karta SD (2GB)
- 6) Pokrowiec
- 7) Płytką CD z dokumentacją
- 8) Krótki przewodnik użytkownika w alfabecie brajla

1.3 Parametry techniczne

- 1) System operacyjny: Windows CE 5.0
- 2) RAM: 128 MB
- 3) CPU: Samsung S3C2443X
- 4) Akumulator: Litowo polimerowy.
- 5) Czas pracy na akumulatorach: około 20 godzin
- 6) Klawiatura brajlowska 9-cio klawiszowa w układzie, 8 klawiszy funkcyjnych, 8 klawiszy nawigacji, 4 klawisze przewijania, 40 przycisków pozycji.
- 7) Dodatkowe przyciski i przełączniki: przycisk włączania/wyłączania, przełącznik interfejsu Bluetooth, przycisk Reset.
- 8) Wyświetlacz brajla: 40 odświeżalnych modułów brajla
- 9) Bluetooth: 2.0+EDR
- 10) Interfejsy: 1 USB OTG port (ver.2.0), 1 gniazdo karty SD
- 11) Dźwięk: głośnik monofoniczny
- 12) Wymiary: 31cm x 10.2 cm x 2.2 cm

1.4 Rozmieszczenie elementów

Aby najefektywniej wykorzystać Braille EDGE 40 ważne jest zapoznanie się z rozmieszczeniem przycisków na linijce oraz z funkcjami, jakie są im przypisane. W tym rozdziale opisane jest rozmieszczenie przycisków i klawiszy. EDGE 40 ma długość 31cm. szerokość 10,5 cm. a wysokość 2,2cm. Proszę ustawić urządzenie na stole w taki sposób, aby linijka brajlowska znajdowała się jak najbliżej nas. Kształt EDGE 40 przypomina płaskie pudełko. Teraz omówiona zostanie każda ze stron urządzenia. Omówiony zostanie panel górny, lewy i prawy oraz tylny.

1.4.1 Górny panel

Górny panel zawiera klawiaturę, monitor brajlowski i szereg przycisków funkcyjnych. Wzdłuż przedniej krawędzi urządzenia umieszczonych jest 40 modułów brajla, tuż nad nimi znajdują się przyciski pozycji. Mają one owalny kształt i przyporządkowane są każdego z modułów. Podczas edycji tekstu możemy się nimi posłużyć, aby sprowadzić kursor do znaku znajdującego się na linijce.

Po obu stronach linijki umieszczono po dwa kapsułkowe klawisze. Są to klawisze przewijania “w górę” i “w dół”. Pozwalają one na przechodzenie po liniach menu, liście plików lub tekście. Mogą one służyć również do przewijania tekstu zarówno w obrębie linii w poziomie jak i po liniach tekstu w pionie.

Powyżej monitora brajlowskiego znajduje się główna klawiatura brajlowska, klawisze funkcyjne i klawisze nawigacji. Środkowa część wypełniona jest dużymi klawiszami brajlowskiej klawiatury. Jest to klawiatura 9cio klawiszowa w układzie Perkins. Zawiera klawisze punktów 1-6, klawisz “Odstępu”, klawisz “Backspace” (punkt 7) oraz klawisz Enter (punkt 8). Podczas pisania zaleca się trzymać ręce w następujący sposób palce wskazujący, środkowy, serdeczny i mały lewej ręki na czterech klawiszach po lewej stronie urządzenia a palce wskazujący, środkowy serdeczny i mały prawej ręki na prawej części klawiatury. Kciuki umieszczamy nad klawiszem odstępu.

Klawisze pod lewą odpowiadają punktom 1-2-3 a klawisze pod prawą ręką punktom 4-5-6. Mały palec lewej ręki wskazuje na klawisz Backspace a mały palec prawej ręki na klawisz „Enter”. Podłużny klawisz znajdujący się pod kciukami to klawisz odstępu.

W tym samym rzędzie co klawisz odstępu znajduje się osiem klawiszy funkcyjnych, cztery po lewej oraz cztery po prawej stronie. Od lewej do prawej klawisze te nazywamy od f1 do f8. Są one zaprogramowane jako: ESC, Tab, Ctrl, Alt, Shift, Insert, Windows oraz Klawisz menu kontekstowego.

W lewym i prawym górnym rogu znajduje się po 4 klawisze nawigacyjne. Są one umieszczone na okręgu. Odpowiadają strzałkom Góra, Dół, Lewo i Prawo odpowiednio do ich rozmieszczenia. Te klawisze używane są również w połączeniu z innymi, jako gorące klawisze do wywoływania dodatkowych komend.

Przy górnej krawędzi umieszczony jest głośnik oraz dwie diody LED. Głośnik jest umieszczony pomiędzy klawiszami punktów 1 i 4 a diody LED po prawej stronie. Lewa dioda LED oznacza status interfejsu Bluetooth a prawa sygnalizację włączenia zasilania. Gdy interfejs Bluetooth jest aktywny dioda sygnalizująca jego status świeci na niebiesko. Dioda sygnalizująca stan zasilania świeci na czerwono gdy akumulatory są ładowane a gdy urządzenie jest włączone świeci kolorem żółtym. Te diody pozwalają osobom widzącym łatwo określić stan urządzenia podczas pracy z uczniami. Osoba widząca może się łatwo zorientować o stanie urządzenia i dostosować go do bieżących zadań.

1.4.2 Lewa ścianka

Na lewej ściance urządzenia znajdują się dwa elementy. Mniej więcej w połowie długości ścianki umieszczono przełącznik interfejsu Bluetooth. Aby włączyć interfejs Bluetooth należy ten przełącznik przesunąć w stronę tylnej ścianki a przesunięcie w stronę przedniej ścianki wyłączy Bluetooth. Za przełącznikiem umieszczona jest litera brajlowska „b” wskazująca właściwy kierunek włączenia. Wyłączenie interfejsu Bluetooth zmniejsza zużycie prądu i przedłuża czas pracy na akumulatorach. Zaleca się wyłączać ten interfejs podczas pracy z wewnętrznym oprogramowaniem oraz przy pracy za pośrednictwem łącza USB.

W pobliżu tylnej krawędzi na prawej ściance urządzenia znajduje się gniazdo karty SD. Braille EDGE obsługuje karty SD HC do pojemności 32GB.

1.4.3 Prawa ścianka

W prawej ściance umieszczono gniazdo portu USB OTG oraz gniazdo zasilania. Gniazdo USB umieszczone jest bliżej przedniej krawędzi. Pozwala ono na podłączenie przewodu USB. Za pomocą tego przewodu podłączamy Braille EDGE do komputera aby skorzystać z funkcji monitora brajlowskiego lub w celu podładowania akumulatorów. Aby podładować akumulatory z zewnętrznego zasilacza należy podłączyć okrągłą wtyczkę zasilacza do gniazdka zasilania znajdującego się przy tylnej krawędzi na prawej ściance urządzenia a zasilacz podłączyć do gniazdka sieciowego.

1.4.4 Ścianka przednia

Na przedniej ściance znajduje się tylko jeden przycisk, którym włączamy i wyłączamy urządzenie. Aby włączyć Braille EDGE 40 należy nacisnąć ten przycisk i przytrzymać go przez czas dłuższy niż 3 sekundy. W taki sam sposób wyłączmy urządzenie. Jeśli wciśniemy ten przycisk szybko to wprowadzimy Braille EDGE 40 w stan uśpienia.

1.4.5 Ścianka tylna

Na tylnej ściance znajdują się dwa bardzo małe przyciski. Przy prawej krawędzi znajduje się mały ukryty przycisk awaryjnego wyłączenia (Shutdown), z którego korzystamy, gdy użycie przycisku “Reset” znajdującego się bliżej lewej strony nie daje rezultatu. Może to mieć miejsce na przykład wtedy gdy akumulatory zostały całkowicie rozładowane i podłączenie zasilacza nie uruchamia urządzenia. Naciśnięcie tego przycisku wymaga użycia małego patyczka np. wykałaczki. Należy przy tym bardzo uważać gdyż zbyt mocne wciśnięcie może uszkodzić urządzenie.

Po wciśnięciu przycisku awaryjnego wyłączenia należy wcisnąć przycisk włączenia, aby uruchomić Braille EDGE 40 z inicjalizacją ustawień fabrycznych.

Po lewej stronie tylnej ścianki w okrągłym zagłębieniu znajduje się przycisk “Reset”. Jeśli urządzenie nie zachowuje się prawidłowo należy wcisnąć ten przycisk, aby wykonać restart. UWAGA! Proszę nie trzymać tego przycisku wciśniętego dłużej niż 5 sekund. Uruchomienie urządzenia może potrwać około piętnastu sekund.

2. Funkcje podstawowe

2.1 Włączenie/wyłączenie

Wciśnięcie przycisku włączenia/wyłączenia znajdującego się na przedniej ściance po prawej stronie i przytrzymanie go przez okres 3 sekund powoduje włączenie lub wyłączenie urządzenia.

Gdy urządzenie jest włączone to krótkie naciśnięcie tego przycisku wprowadza je w stan uśpienia i ponowne szybkie wciśnięcie wyprowadza je z tego stanu.

2.2 Nawigacja

Za pomocą następujących komend klawiszowych nawigujemy po menu, listach oraz programach:

1. Przejście do następnego elementu menu lub listy: Dolny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4
2. Przejście do poprzedniego elementu menu lub listy: Górny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1
3. Przejście do pierwszego elementu menu lub listy: Górny i lewy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1-3
4. Przejście do ostatniego elementu menu lub listy: Dolny i prawy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4-6
5. Przejście o 40 elementów w przód: Alt i górny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1-2-6
6. Przejście o 40 elementów wstecz: Alt i dolny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-3-4-5
7. Uruchomienie programu: Enter lub prawy przycisk nawigacyjny albo dwa razy przycisk pozycji.
8. Wejście do podfolderu: Enter lub prawy przycisk nawigacyjny albo dwa razy przycisk pozycji.
9. Anuluj: przycisk Esc lub lewy przycisk nawigacyjny.

2.3 Klawisze funkcyjne

W tym samym wierszu, w którym znajduje się klawisz odstępu po jego prawej i lewej stronie znajduje się 8 klawiszy funkcyjnych. 4 z lewej strony i 4 z prawej. Te klawisze ułatwiają intuicyjną współpracę z komputerem PC, gdyż przyporządkowane są najpopularniej używanym klawiszom kontrolnym komputera. Mogą być wykorzystane do łatwiejszego wywoływania funkcji wewnętrznych aplikacji.

Uwaga: Większość z nich ma również brajlowską reprezentację.

Od lewej do prawej te klawisze mają następujące funkcje:

1. ESC: Anuluje bieżące menu/funkcję programu
Odstęp-1-5
2. Tab: Przejście do następnego elementu
Odstęp-4-5
3. Ctrl
4. Alt: Otwiera menu
Odstęp-1-3-4
5. Shift
6. Insert
7. Windows
8. Klawisz aplikacji

Uwaga: Nie można w Braille EDGE 40 otwierać wielu menu jednocześnie. Nie ma więc klawisza otwierającego menu główne ponieważ musimy najpierw opuścić bieżący program, aby dopiero potem z menu głównego uruchomić kolejną aplikację.

2.4 Posługiwanie się menu

Menu główne Braille EDGE 40 zawiera 5 elementów:

1. Notatnik (edytor)
2. Terminal
3. Aplikacje
4. Opcje
5. Informacje

Pomiędzy elementami menu poruszamy się za pomocą klawiszy nawigacyjnych tak jak zostało to opisane wcześniej. Możemy też w większości przypadków wykorzystać pierwszą literę nazwy, aby uruchomić od razu daną opcję. Często element menu może być uruchomiony za pomocą gorącego klawisza bez konieczności przechodzenia przez menu.

Podczas przeglądania menu oprócz nazwy na linijce wyświetlany jest również klawisz skrótu pozwalający na szybkie uruchomienie danej opcji.

1) Klawisze skrótów:

Klawisze skrótów są wyświetlane w nawiasach po nazwie menu. Na przykład Notatnik (n). Jeśli wciśniemy klawisz skrótu to uruchomimy daną opcję bez względu na to, na której pozycji menu aktualnie się znajdujemy.

2) Pod menu:

Jeśli menu zawiera pod menu to wyświetlany jest znak prawej strzałki, punkty 2-5 oraz 1-3-5.

3) Dialogi:

W przypadku, gdy element menu otwiera okno dialogu wyświetlane są trzy punkty 6.

4) Gorące klawisze:

Gorące klawisze generalnie zawierają takie klawisze jak Enter, Odstęp, Ctrl lub Backspace, wciskane w kombinacji z innymi punktami. Na przykład, gdy jesteśmy w notatniku i wciśniemy "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub klawisz F2 i na pozycji „Plik” wciśniemy Enter pojawi się komunikat „Nowy (n) rozwijane Ctrl-n”. Oznacza on co następuje: Nowy – to nazwa opcji, (n) klawisz skrótu, który ją uruchomi z dowolnego miejsca w menu „Plik”, Ctrl-n to gorący klawisz, który uruchomi tę funkcję z dowolnego miejsca notatnika. Niektóre gorące klawisze mają działanie globalne dla wszystkich aplikacji, a inne są przyporządkowane konkretnym programom.

UWAGA Jeśli znajdujemy się w podmenu lub oknie dialogu i Braille EDGE przejdzie w stan uśpienia wtedy po obudzeniu okno dialogu lub podmenu zostanie zamknięte i znajdziemy się w miejscu, w którym wywołaliśmy menu.

2.5 Ładowanie i korzystanie z baterii

Pomimo tego, że Braille EDGE ostrzega o niskim poziomie baterii to ważnym jest abyśmy monitorowali ich stan, aby nie utracić nie zapisanych danych czy też bezprzewodowego połączenia.

Aby sprawdzić poziom naładowania baterii należy wcisnąć "Odstęp-p (punkty 1-2-3-4)". Wyświetlona zostanie informacja, która zawiera:

1. Poziom baterii
2. Źródło zasilania (bateria, zasilacz lub USB)

Poziom baterii podawany jest w procentach pozostałej do wykorzystania energii. Dodatkowa informacja zawiera opis źródła zasilania. Dialog zasilania zamykamy klawiszem F1 (Esc).

2.6 Reset awaryjne wyłączenie

1. Jeśli Braille EDGE nie odpowiada na wciskane klawisze może wystąpić konieczność jego zresetowania. Aby zresetować urządzenie należy wcisnąć przycisk "Reset", który znajduje się w okrągłym zagłębieniu z tyłu urządzenia. Wciskamy przycisk na krótki okres czasu nie dłuższy niż 5 sekund. Czas uruchomienia urządzenia po resecie może potrwać 15 sekund.
2. Jeśli pomimo wciśnięcia przycisku "Reset" Braille EDGE nie wraca do pracy należy użyć wykałaczki, aby wcisnąć przycisk awaryjnego wyłączenia. Tę operację należy wykonywać bardzo ostrożnie, aby nie uszkodzić urządzenia. Przycisk awaryjnego wyłączenia znajduje się na tylnej ściance po prawej stronie w małym otworze. Po użyciu tego przycisku Braille EDGE zostanie uruchomiony z fabrycznymi ustawieniami.

2.7 Ustawienie daty i czasu

W przypadku korzystania z funkcji terminarza czy budzika ważne jest, aby czas i data były dobrze ustawione. Aby ustawić datę i czas należy postępować zgodnie z poniższą instrukcją:

- 1) Z menu głównego uruchamiamy opcję Aplikacje wciskając punkt-1. Następnie przechodzimy do Daty i Czasu wciskając "t (punkty 2-3-4-5)". Teraz otwieramy menu za pomocą klawisza skrót "Ctrl-s (punkty 2-3-4)" lub klawisza "Alt" i wciskamy Enter na pozycji "Ustaw".
- 2) Wpisujemy czas w formacie dwie cyfry godzin i dwie cyfry minut lub ustawiamy go strzałkami nawigacji góra/dół aby zmienić wartość lewo/prawo aby przejść z godzin na minuty.
- 3) Wciskamy "Enter" lub prawy klawisz nawigacyjny aby przejść do pola ustawiania daty.
- 4) Wpisujemy miesiąc, dzień i rok podając dwie cyfry miesiąca, dwie cyfry dnia i cztery cyfry roku. Podobnie jak w przypadku godziny możemy ustawić datę strzałkami.
- 5) Wciskamy Enter aby zapamiętać ustawienia.

2.8 Korzystanie z menu pomocy

W dowolnym momencie mamy dostęp do pomocy kontekstowej. Wciskając klawisz skrót "Odstęp-h (punkty 1-2-5)" otrzymujemy listę gorących klawiszy aktywnego programu.

Po liście przemieszczamy się klawiszami Odstęp-1 i Odstęp-4. Wyboru elementu z listy dokonujemy wciskając Enter. Jednak jeśli wybierzemy funkcję, która nie może być uruchomiona w bieżącej sytuacji to usłyszymy ostrzegawczy dźwięk i żadna akcja się nie wykona.

2.9 Posługiwanie się myszką USB przy pracy z Braille EDGE 40

Po podłączeniu myszki USB do Braille EDGE uzyskamy dodatkowe możliwości nawigacji po wbudowanych do urządzenia aplikacjach. Aby podłączyć myszkę do Braille EDGE należy postępować zgodnie z poniższą instrukcją:

- 1) Podłączamy myszkę do dołączonej przejściówki.
- 2) Przejściówkę podłączamy do portu USB OTG.

Po podłączeniu myszki możemy przy jej pomocy wykonać następujące funkcje:

- 1) Kliknięcie prawym klawiszem aby otworzyć menu (Alt)
- 2) Podwójne kliknięcie prawym klawiszem otwiera opcje globalne (menu/odstęp-o punkty 1-3-5)
- 3) Kliknięcie lewym klawiszem myszki wybiera lub kasuje wybór elementu (tylko podczas przeglądania)

- plików)
- 4) Podwójne kliknięcie lewym klawiszem uruchamia wybraną funkcję
 - 5) Kliknięcie oboma klawiszami lewym i prawym zamknie funkcję (odstęp-z punkty 1-3-5-6)
 - 6) Przekręcenie kółka przewijania w dół o jeden skok przeniesie nas do następnego elementu (odstęp-punkt 4)
 - 7) Przekręcenie kółka przewijania w górę o jeden skok przeniesie nas do poprzedniego elementu (odstęp-punkt 1)
 - 8) Kliknięcie kółkiem w przeglądaniu plików przenosi nas o jeden poziom wyżej w strukturze folderów.
 - 9) Kliknięcie kółkiem w edytorze tekstów przełącza cyklicznie elementy nawigacji pomiędzy nawigowaniem liniami, zdaniami, akapitami i stronami
 - 10) Podwójne kliknięcie kółkiem myszki w edytorze tekstów włącza lub wyłącza automatyczne przewijanie
 - 11) Kliknięcie lewym klawiszem myszki w edytorze tekstów oznacza początek bloku lub wyjście.

Można posłużyć się kółkiem myszki aby szybko przewijać tekst w dokumencie lub chodzić po liście plików.

2.10 Globalne gorące klawisze

Przy pomocy tych gorących klawiszy mamy dostęp do istotnych informacji o z wielu różnych miejsc.

- 1) Sprawdzenie pojemności karty: Odstęp-S (nie dostępne w trybie terminala lub opcji globalnych)
- 2) Sprawdzenie statusu baterii: Odstęp-p
- 3) Sprawdzenie wersji oprogramowania: Odstęp-v
- 4) Sprawdzenie statusu bluetooth: Odstęp-b
- 5) Sprawdzenie czasu i daty: Odstęp-t
- 6) Otwarcie menu opcji: Odstęp-o
- 7) Otwarcie pomocy: Odstęp-h

Powyższe gorące klawisze nie są dostępne gdy przeglądamy informacje jesteśmy w trybie terminala lub mamy otwarte menu opcji. Pomoc nie jest dostępna w oknie dialogu.

3. Notatnik – edytor tekstów

3.1 Czym jest Notatnik?

Notatnik pozwala na zarządzanie dokumentami oraz ich czytanie, tworzenie i edycję bez konieczności podłączania urządzenia do komputera lub telefonu. Notatnik zawiera podstawowe funkcje edycji tekstu takie jak oznaczanie, szukanie, zamiana, wstawianie zakładek oraz wstawianie daty i czasu lub wstawianie wyników obliczeń.

UWAGA: Nie możemy korzystać z funkcji notatnika jeśli karta SD nie jest zainstalowana w urządzeniu. Jeśli byśmy chcieli uruchomić tę funkcję bez karty SD to pojawi się komunikat: “Karta SD nie istnieje” i Notatnik zostanie zamknięty.

Edytor „Notatnik” obsługuje tylko pliki formatu TXT oraz pliki brajlowskie brajla pierwszego stopnia.

3.2 Uruchomienie i wyjście

„Notatnik” to pierwszy element menu głównego Braille EDGE 40. Aby uruchomić ten program należy wybrać go z listy i wcisnąć prawy klawisz nawigacyjny lub wcisnąć gorący klawisz N (punkty 1-3-4-5).

Aby wyjść z programu wciskamy “Odstęp-z (punkty 1-3-5-6)”. Podczas edycji dokumentu przed opuszczeniem edytora zostaniemy zapytani czy nie zachować zmian. Wciśnięcie litery “Y (punkty 1-3-4-5-6)” lub zmiana odpowiedzi na “Tak” klawiszem odstępu i wciśnięcie Enter powoduje zapisanie zmian, a wciśnięcie litery “N (punkty 1-3-4-5)” lub zmiana klawiszem odstępu odpowiedzi na “Nie” i wciśnięcie Enter nie dokonuje zapisu.

3.3 Struktura Notatnika

„Notatnik” zawiera menedżer plików i dokumentów. Jeśli uruchomimy program po raz pierwszy zostaniemy przeniesieni do listy plików i folderów karty SD. Nazwy folderów podawane są w cudzysłowach. W tym miejscu możemy przeglądać, tworzyć, kopiować, usuwać i zmieniać nazwy folderów i plików. Pliki i foldery są uszeregowane alfabetycznie. Podawana jest nazwa pliku lub folderu oraz jego numer na liście i liczba wszystkich plików i folderów listy.

Za pomocą następujących klawiszy możemy przemieszczać się po liście:

- 1) Przejście do następnego elementu listy: Dolny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4
- 2) Przejście do poprzedniego elementu listy: Górny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1
- 3) Przejście do pierwszego elementu listy: Górny i lewy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1-3
- 4) Przejście do ostatniego elementu listy: Dolny i prawy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4-6
- 5) Wejście do folderu lub otwarcie pliku: Enter lub prawy przycisk nawigacyjny.
- 6) Wejście do podfolderu: Enter lub prawy przycisk nawigacyjny albo dwa razy przycisk pozycji.
- 7) Wyjście z podfolderu o poziom wyżej na liście: Backspace (punkt 7) lub lewy przycisk nawigacyjny.

Możemy również przenieść się szybko do pliku lub folderu wciskając pierwszą literę nazwy.

W menedżerze plików mamy do dyspozycji menu, które zawiera szereg opcji pozwalających na wykonywanie operacji na plikach. Aby otworzyć menu wciskamy przycisk “Alt” (F4) lub “odstęp-m (punkty 1-3-4)”.

Za pomocą następujących klawiszy możemy przemieszczać się po elementach menu:

- 1) Przejście do następnego element menu: Dolny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4.

- 2) Przejście do poprzedniego elementu menu: Górny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1.
- 3) Przejście o poziom wyżej w strukturze menu: lewy klawisz nawigacyjny.
- 4) Wejście w podmenu lub uruchomienie opcji: prawy klawisz nawigacyjny lub Enter.
- 5) Zamknięcie menu: klawisz ESC.

Możemy wykorzystać klawisze skrótu podawane po nazwie opcji aby uruchomić ją szybciej z dowolnego miejsca menu.

Poniżej zamieszczono listę elementów menu menedżera plików i menu edycji dokumentu.

1. Menu menedżera plików:
Otwórz, Otwórz tylko do odczytu (chroniony), Ostatni dokument, Kopiuj, Wklej, Wytnij, Skasuj, Nowy folder, Nowy plik, Zmień nazwę, Znajdź, Zaznacz wszystko, Informacja, Wyjście.
2. Menu edytora:
Plik, Edycja, Narzędzia, Wstaw.

3.4 Otwieranie dokumentu

3.4.1 Utworzenie nowego dokumentu

Aby utworzyć nowy dokument przechodzimy do folderu, w którym ma on być umieszczony i wciskamy „Ctrl-n (punkty 1-3-4-5)” lub wybieramy opcję „Nowy dokument” z menu. Nazwa domyślna nowo utworzonego dokumentu to „noname.br1” lub „noname.txt”. Po wciśnięciu „Enter” przejdziemy do jego edycji. Typ dokumentu możemy zmienić dopiero po uruchomieniu edycji klawiszem „Enter” i otwierając klawiszem skrótu „Ctrl-e (punkty 1-5)” opcje ustawień i zmieniając typ dokumentu.

Należy przy tym pamiętać, że duże litery i cyfry w plikach „txt” musimy zawsze wprowadzać przy pomocy brajla komputerowego czyli z punktem 7 lub 8. Jednak przy odczytywaniu pliku typu „txt” punkty 7 i 8 będą widoczne tylko w przypadku ustawienia w opcjach ustawień brajla 8mio punktowego. Więcej o opcjach ustawień znajdziemy w rozdziale 6.

3.4.2 Otwieranie dokumentu

Aby otworzyć dokument wciskamy „Ctrl-o (punkty 1-3-5)”. Wybieramy z listy nazwę dokumentu, który chcemy otworzyć i wciskamy Enter. Jeśli dokument nie był wcześniej otwierany kursor zostanie umieszczony na jego początku, w przeciwnym przypadku kursor zostanie umieszczony w tym miejscu, w którym był podczas zamykania dokumentu.

3.4.3 Otwieranie dokumentu w trybie tylko do odczytu

Ta funkcja pozwala na bezpieczne otwarcie dokumentu bez zagrożenia przypadkową modyfikacji jego treści. W tym trybie możemy tylko czytać zawartość dokumentu.

Aby otworzyć dokument w tym trybie należy będąc w menedżerze plików wskazać plik do otwarcia i wcisnąć Ctrl-r (punkty 1-2-3-5).

3.4.4 Otwieranie ostatniego dokumentu

Ta funkcja pozwala na bezpośrednie otwarcie dokumentu, który był ostatnio odczytywany. Aby wywołać tę funkcję należy będąc w menedżerze plików wcisnąć Ctrl-p (punkty 1-2-3-4) lub po otwarciu menu „Alt” lub „Odstęp-m (punkty 1-3-4)” przejść do opcji „ostatni dokument” i wcisnąć Enter.

3.5 Zapisanie dokumentu

1. Zapisz

Aby zapisać bieżący dokument bez zmiany nazwy pliku wciskamy Ctrl-s (punkty 2-3-4) lub uruchamiamy opcję "Zapisz" z menu "Plik" okna dokumentu.

2. Zapisz jako

Jeśli chcemy zapisać dokument pod inną nazwą wciskamy Alt-s (punkty 2-3-4) lub uruchamiamy funkcję "Zapisz jako" z menu "Plik" okna dokumentu. Możemy zmienić tylko nazwę pliku a nie możemy zmienić typu dokumentu. Po wpisaniu nowej nazwy wciskamy klawisz Enter.

3.6 Nawigacja wewnątrz dokumentu

Podczas edycji tekstu możemy przesuwać kursor za pomocą: przycisków pozycji, klawiatury brajlowskiej oraz przycisków nawigacyjnych.

Za pomocą następujących kombinacji klawiszy nawigujemy po dokumencie:

- 1) Przejście w górę o jedną długość wyświetlacza: górny przycisk przewijania.
- 2) Przejście w dół o jedną długość wyświetlacza: dolny przycisk przewijania.
- 3) Poprzednia linia: Odstęp-1 lub górny przycisk nawigacyjny.
- 4) Następna linia: Odstęp-4 lub dolny przycisk nawigacyjny
- 5) Początek linii: Odstęp-1-3
- 6) Koniec linii: Odstęp-4-6
- 7) Poprzedni akapit: Odstęp-3 lub Ctrl-górny przycisk nawigacyjny
- 8) Następny akapit: Odstęp-6 lub Ctrl-dolny przycisk nawigacyjny
- 9) Poprzednia strona: Odstęp-2-3 lub Alt-górny przycisk nawigacyjny (przesuwa o 25 linii)
- 10) Następna strona: Odstęp-5-6 lub Alt-dolny przycisk nawigacyjny (przesuwa o 25 linii)
- 11) Początek dokumentu: Odstęp-1-2-3 lub Ctrl-Alt-górny przycisk nawigacyjny.
- 12) Koniec dokumentu: Odstęp-4-5-6 lub Ctrl-Alt-dolny przycisk nawigacyjny

Możliwa jest również nawigacja po dokumencie za pomocą tylko samych przycisków nawigacyjnych. W tym przypadku należy wybrać jeden z elementów: linia, zdanie, akapit, lub stronę za pomocą przycisków prawy/lewy (domyślnie – linia). Po wybraniu określonego elementu wciskamy przycisk nawigacyjny góra/dół aby przejść o określony fragment tekstu.

Przechodzenie po zdaniach możliwe jest tylko w plikach txt.

3.7 Edycja dokumentu

3.7.1 Zaznaczanie tekstu

Komenda "Początek oznaczenia" pozwala na wybranie pewnego fragmentu tekstu, który ma być redagowany. Gdy uruchomimy komendę "Początek oznaczenia" kursor zacznie migać "punkty 1-2-3-4-5-6-7-8" pokazując, że tekst jest oznaczany.

Aby oznaczyć fragment tekstu należy umieścić kursor w miejscu początku oznaczania i po otwarciu menu (Odstęp-m (punkty1-3-4) lub "Alt") wybieramy opcję "Początek oznaczenia" i wciskamy Enter. Podczas edycji dokumentu możemy uaktywnić tę funkcję wciskając klawisz skrótu "Ctrl-b (punkty 1-2)". Koniec oznaczenia będzie w miejscu, w którym umieścimy teraz kursor.

Komenda "Oznacz wszystko" oznacza cały tekst w dokumencie. Uruchomienie tej funkcji następuje w analogiczny sposób po przez menu edycji i wybraniu opcji "Wybierz wszystko" lub za pomocą klawisza skrótu "Ctrl-a (punkt-1)".

3.7.2 Kopiuj i wklej

Aby skopiować oznaczony tekst do schowka należy wybrać z menu edycji opcję "Kopiuj" lub w trakcie edycji użyć klawisza skrótu "Ctrl-c (punkty 1-4)".

Aby wkleić skopiowany do schowka tekst w inne miejsce, należy ustawić kursor w miejscu, w którym tekst ma być wstawiony i z menu Edycji wybrać opcję "Wklej" lub podczas edycji tekstu użyć klawisza skrótu "Ctrl-v (punkty 1-2-3-6)".

3.7.3 Wytnij

Aby wyciąć oznaczony fragment tekstu należy otworzyć menu wciskając "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub klawisz "Alt" i Enter na opcji "Edycja". Przejść do opcji "Wytnij" i wcisnąć ponownie Enter. Możemy podczas edycji użyć również skrótu klawiszowego "Ctrl-x (punkty 1-3-4-6)".

Tekst po wycięciu zostaje wstawiony do schowka i może być użyty do wklejenia w inne miejsce.

3.7.4 Skasuj

Poniższe gorące klawisze umożliwiają kasowanie znaków, słów, linii lub bloków tekstu:

- 1) Skasowanie poprzedniego znaku: Backspace (punkt 7)
- 2) Skasowanie bieżącego znaku: Alt-C (punkty 1-3)
- 3) Skasowanie bieżącego słowa: Alt-W (punkty 2-4-5-6)
- 4) Skasowanie bieżącej linii: Alt-L (punkty 1-2-3)
- 5) Skasowanie zaznaczonego tekstu: Odstęp-D (punkty 1-4-5)

Ostatnia z wymienionych funkcji działa tylko wtedy gdy oznaczony został fragment tekstu.

Funkcja kasowania fragmentu oznaczonego tekstu może być również uruchomiona za pośrednictwem menu.

3.7.5 Cofnij

Ta funkcja pozwala na cofnięcie ostatniej zmiany. Działanie funkcji typu "Kopiuj", "Wytnij", "Wklej" czy "Usuń" może być cofnięte. Tę komendę możemy wywołać z menu.

Aby cofnąć zmianę należy otworzyć menu wciskając "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub klawisz "Alt" i Enter na opcji "Edycja". Przejść do opcji "Cofnij" i wcisnąć ponownie Enter. Możemy podczas edycji użyć również skrótu klawiszowego "Ctrl-z (punkty 1-3-5-6)".

3.7.6 Wstaw datę i czas

W trakcie edycji tekstu można wstawić bieżącą datę i czas. W tym celu możemy posłużyć się opcją menu lub klawiszem skrótu "Insert-d (punkty 1-4-5)" (aby wstawić datę) lub "Insert-t (punkty 2-3-4-5)" (aby wstawić czas).

Aby otworzyć menu wciskając "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub klawisz "Alt" i Enter na opcji "Wstaw". Przejść do opcji "Data" lub „Czas" i wcisnąć ponownie Enter.

3.7.7 Wstawianie wyniku obliczenia

Za pomocą tej funkcji możemy w trakcie edycji tekstu wstawić wynik obliczenia. Przed uruchomieniem tej funkcji należy podać liczby oraz działania, których wynik ma być wstawiony w miejscu kursora. Po wciśnięciu klawisza skrótu "Insert-r (punkty 1-2-3-5)" wynik zostanie wstawiony w miejscu kursora. Możemy również wywołać tę funkcję z menu. Aby otworzyć menu wciskając "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub klawisz "Alt" i Enter na opcji "Wstaw". Przejść do opcji "Oblicz" i wcisnąć ponownie Enter.

Są do dyspozycji następujące operacje matematyczne:

- 1) Plus: punkty 3-4-6
- 2) Minus: punkty 3-6
- 3) Razy: punkty 1-6
- 4) Podzielić: punkty 3-4
- 5) Procent: punkty 1-4-6
- 6) Potęga: punkty 4-5-7
- 7) Kropka dziesiętna: punkty 4-6
- 8) Lewy nawias: punkty 1-2-3-5-6
- 9) Prawy nawias: punkty 2-3-4-5-6
- 10) Uwaga: podczas wprowadzania cyfr posługujemy się brajlem obniżonym.

3.8 Znajdź i zamień

3.8.1 Znajdź

Ta funkcja pozwala na odszukanie tekstu w dokumencie i przeniesienie kursora w miejsce jego wystąpienia. Aby uruchomić poszukiwanie tekstu otwieramy menu wciskając "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub klawisz "Alt" i Enter na opcji "Narzędzia". Przechodzimy do opcji "Znajdź" i wciskamy ponownie Enter. W trakcie edycji tekstu możemy posłużyć się klawiszem skrótu „Ctrl-f (punkty 1-2-4)”.

Po uruchomieniu szukania otwarte zostanie okno dialogu pozwalające na wpisanie szukanego tekstu oraz określenie kierunku szukania.

1. Tekst do znalezienia

W tym polu edycji wpisujemy tekst, który ma być poszukiwany. Po wciśnięciu klawisza Enter rozpocznie się poszukiwanie.

2. Kierunek szukania

"Kierunek szukania? F/B". Domyślnie szukanie odbywa się w przód (F). Jeśli chcemy przeszukiwać dokumentów przód od kursora do końca to wciskamy literę "f (punkty 1-2-4)" jeśli wstecz do początku dokumentu to wciskamy literę "b (punkty 1-2)". Możemy też wykorzystać przyciski pozycji znajdujące się nad literą 'f' lub 'b' aby wybrać kierunek szukania.

Jeśli tekst nie zostanie odnaleziony to zostanie podany odpowiedni komunikat i kursor nie zostanie przesunięty.

Jeśli chcemy ponowić szukanie tego samego tekstu to wciskamy klawisz "Ctrl-shift-f (punkty 1-2-4)".

3.8.2 Zamień

Aby uruchomić tę funkcję możemy posłużyć się klawiszem skrótu „Ctrl-r (punkty 1-2-3-5)” lub wybrać ją z menu. Otwieramy menu wciskając „Odstęp-m (punkty 1-3-4)” lub klawisz „Alt” i Enter na opcji „Narzędzia”. Przechodzimy do opcji „Zamień” i wciskamy ponownie Enter.

Po uruchomieniu funkcji „Zamień” otwarte zostanie okno dialogu pozwalające na wprowadzenie tekstu poszukiwanego i tekstu do wstawienia.

1. Tekst do znalezienia:
W tym polu edycji wpisujemy tekst, który ma być poszukiwany. Po wciśnięciu klawisza Enter przejdziemy do wprowadzania nowego tekstu.
2. Zamień na:
Tutaj wpisujemy tekst, który ma zastąpić tekst poszukiwany i wciskamy Enter.

Jeśli tekst zostanie odnaleziony to pojawi się komunikat „Zamienić? Tak, Nie lub Wszystko. Jeśli chcemy wykonać zamianę jednokrotnie wciskamy „y (punkty 1-3-4-5-6)”, jeśli nie chcemy wykonać zamiany tego wystąpienia to wciskamy „n (punkty 1-3-4-5)”. Jeśli chcemy wykonać zamianę wszystkich wystąpień to wciskamy „a (punkt-1)”. Wyboru możemy również dokonać przy pomocy przycisków pozycji.

Uwaga: Funkcja zamiany działa tylko w kierunku końca dokumentu.

3.9 Zakładka

3.9.1 Wstaw zakładkę

Funkcja „Wstaw zakładkę” pozwala na oznaczenie miejsca w dokumencie, do którego chcielibyśmy później powrócić. Możemy wstawić do 26 zakładek w jednym dokumencie. Zakładki określane są literami alfabetu od a do z.

Aby wstawić zakładkę w miejscu kursora otwieramy menu wciskając „Odstęp-m (punkty 1-3-4)” lub klawisz „Alt” i Enter na opcji „Narzędzia”. Przechodzimy do opcji „Wstaw zakładkę” i wciskamy ponownie Enter. Podczas edycji możemy posłużyć się klawiszem skrótu „Ctrl-m (punkty 1-3-4)”.

Gdy zakładka zostanie wstawiona pojawi się komunikat „Wstawiono zakładkę a-z”. Nazwa zakładki zostanie nadana automatycznie w kolejności wstawiania.

3.9.2 Idź do zakładki

Ta funkcja pozwala na przejście do wstawionej zakładki. Aby ją uruchomić otwieramy menu wciskając „Odstęp-m (punkty 1-3-4)” lub klawisz „Alt” i Enter na opcji „Narzędzia”. Przechodzimy do opcji „Idź do zakładki” i wciskamy ponownie Enter. Podczas edycji możemy wykorzystać klawisz skrótu „Ctrl-j (punkty 2-4-5)”.

Po uruchomieniu tej funkcji zostaniemy poproszeni o podanie nazwy zakładki. Podajemy literę nazwy i kursor zostaje przeniesiony w miejsce zakładki. Możemy również przejść do zakładki wciskając literę zakładki razem z klawiszem „f8”.

3.10 Automatyczne przewijanie

Funkcja automatycznego przewijania przesuwa wyświetlacz linia po linii po dokumencie. Ta funkcja może być włączona i wyłączona po przez jednoczesne wciśnięcie klawiszy przewijania. Wyłączenie również nastąpi po wciśnięciu klawisza Esc.

3.11 Ustawienia

Dialog ustawień pozwala na zmiany opcji programu „Notatnik”. Aby otworzyć menu ustawień wciskamy „Ctrl-E (punkty 1-5)” lub po otwarciu menu „Odstęp-m (punkty 1-3-4)” lub klawisz „Alt” i Enter na opcji „Narzędzia” i ponownie „Enter” na opcji „Ustawienia”.

Za pomocą klawiszy „Odstęp-4” i „Odstęp-1” przechodzimy po liście dostępnych ustawień a klawiszami Odstęp lub Backspace zmieniamy ich wartości.

- 1) Pokazuj znaki specjalne: Włączone/Wyłączone
Ta opcja pozwala na włączenie lub wyłączenie pokazywania takich znaków jak tabulator, nowa strona itp. Podczas edycji możemy włączyć lub wyłączyć znaki formatujące wciskając „Insert-c (punkty 1-4)”.
- 2) Zmiana poziomu: linia/zdanie/akapit/strona
Ta opcja określa o jaki fragment będziemy przechodzić po wciśnięciu klawiszy strzałek góra/dół. Dostępne ustawienia to: linia, zdanie, akapit i strona. Domyślenie ustawiona jest linia. Podczas edycji dokumentu możemy przełączać czytany fragment wciskając jednocześnie prawy i lewy klawisz nawigacyjny.
- 3) Tylko do odczytu: Włączone/Wyłączone
Jeśli ta opcja jest włączona dokument nie może być modyfikowany. Pozwala to na ochronę dokumentu przed przypadkowymi zmianami. Podczas edycji możemy zmieniać to ustawienie klawiszem skrót „Alt-r (punkty 1-2-3-5)”.
- 4) Szybkość automatycznego przewijania: 1~36
To ustawienie pozwala na określenie czasu pokazywania na monitorze brajlowskim jednej linii podczas przewijania tekstu. 36 to największa szybkość. Odstępem zmieniamy to ustawienie w górę a Backspace w dół. Podczas czytania możemy zmieniać to ustawienie wciskając „Shift-prawy klawisz nawigacyjny” lub „Shift-lewy klawisz nawigacyjny”.
- 5) Ustaw typ dokumentu: Brajl/Tekst
Ta opcja określa domyślny typ nowo tworzonego dokumentu. Możemy wybierać pomiędzy brajl i tekst. Domyślnie jest ustawione brajl.
- 6) Wskazuj zablokowaną sekcję: Włączone/Wyłączone
Ta funkcja pozwala na włączenie lub wyłączenie pulsowania kursora w obszarze zablokowanego tekstu.

3.12 Zarządzanie plikami i folderami

W celu otwarcia menedżera plików wciskamy klawisz skrót „Ctrl-o (punkty 1-3-5)” lub po otwarciu menu „odstęp-m (punkty 1-3-4)” lub „Alt” wybieramy opcję „Plik” wciskamy Enter i ponownie Enter na opcji „Menedżer plików”. Ta funkcja pozwala na tworzenie, otwieranie oraz zarządzanie plikami i folderami.

3.12.1 Kopiowanie i wklejanie plików i folderów.

“Kopiuuj” pozostawia plik lub folder w oryginalnym miejscu i tworzy nową kopię w wybranej lokalizacji. Aby skorzystać z tej funkcji należy:

1. Wybrać pliki lub foldery do skopiowania po przez wciśnięcie odstępu na nazwie.
2. Otworzyć menu i wybrać opcję “Kopiuuj” lub wcisnąć klawisz skrótu “Ctrl-c (punkty 1-4)”. Po zakończeniu kopiowania pojawi się komunikat “Kopiowanie zakończone”.
3. Przejść do docelowego folderu.
4. Otworzyć menu i wybrać opcję “Wklej”. Pliki i foldery zostaną skopiowane. Możemy również wywołać funkcję “Wklej” wciskając klawisz skrótu “Ctrl-v”. Gdy proces wklejania zostanie ukończony pojawi się komunikat “Wklejanie zakończone”.

3.12.2 Wycinanie i przenoszenie plików i folderów

Wycinanie przenosi wskazane pliki i foldery z ich oryginalnych miejsc do nowych lokalizacji. Funkcją “Wytnij” posługujemy się w następujący sposób:

1. Oznaczamy pliki i foldery, które chcemy przenieść
2. Otwieramy menu i wybieramy opcję “Wytnij” lub bezpośrednio w Menedżerze plików wciskamy klawisz skrótu “Ctrl-x (punkty 1-3-4-6)”. Po wykonaniu funkcji pojawi się komunikat “wycinanie ukończony”.
3. Przechodzimy do miejsca gdzie chcemy wstawić wycięte pliki czy foldery.
4. Wciskamy “Ctrl-v (punkty 1-2-3-6)” lub z menu wybieramy opcję “Wklej”. Gdy operacja zostanie zakończona pojawi się komunikat “wklejanie ukończony”.

3.12.3 Kasowanie plików i folderów

Aby skasować pliki lub foldery wybieramy je z listy i oznaczamy klawiszem odstępu. Otwieramy menu wciskając “Odstęp-m (punkty 1-3-4)” lub klawisz “Alt” wybieramy opcję “Skasuj” i wciskamy Enter. Kasowanie możemy również uruchomić za pomocą klawisza skrótu “Ctrl-d (punkty 1-4-5)” lub “Odstęp-d (punkty 1-4-5)”. Po uruchomieniu kasowania pojawi się komunikat “Czy skasować xxx? y/n” i usłyszymy dźwięk ostrzegawczy. Wciskając ‘y (punkty 1-3-4-5-6)’ potwierdzimy chęć skasowania plików i proces zostanie uruchomiony. Po zakończeniu kasowania pojawi się komunikat “Kasowanie zakończone”. Jeśli chcemy przerwać proces kasowania to zamiast litery ‘y’ wciskamy literę ‘n (punkty 1-3-4-5)’.

3.12.4 Wybór plików i folderów

1. Wybranie pojedynczego elementu dokonujemy klawiszem odstępu. Przed nazwą wybranego pliku pojawi się gwiazdka punkty 1-6. Ponowne wciśnięcie odstępu kasuje wybór.
2. Wyboru wszystkich elementów listy możemy dokonać wciskając “Ctrl-a (punkt 1)”. Ta funkcja jest też dostępna poprzez menu. Po otwarciu menu klawiszem “Odstęp-m (punkty 1-3-4)” przechodzimy do opcji “Wybierz wszystko” i wciskamy Enter. Po wybraniu wszystkich plików pojawi się komunikat “wybrano wszystko”. Przed każdym plikiem pojawi się znak gwiazdki (punkty 2-6). Jeśli chcielibyśmy skasować wybór niektórych plików to możemy to zrobić klawiszem odstępu.

3.12.5 Utworzenie nowego folderu

Ta funkcja pozwala na tworzenie podfolderów. Podobnie jak i w wielu innych funkcjach możemy skorzystać z klawisza skrótu “Ctrl-f (punkty 1-2-4)” lub uruchomić opcję “Nowy folder” z menu.

Po uruchomieniu tej funkcji pojawi się pole edycji z komunikatem “nazwa folderu?”. Podajemy nazwę brajlem komputerowym i wciskamy Enter. Utworzony zostanie nowy folder i pojawi się komunikat “utworzono nowy folder”. W nazwie folderów nie można używać znaków: “;|,\,<,>?,:,*”

3.12.6 Zmiana nazwy pliku lub folderu

Funkcja “Zmień nazwę” umożliwia zmianę nazwy wskazanego pliku lub folderu. Możemy ją uruchomić wciskając klawisz skrótu “Ctrl-e (punkty 1-5)” lub wybierając ją z otwartego klawiszem “odstęp-m (punkty 1-3-4)” menu. Po uruchomieniu tej opcji pojawi się pole edycji “Nowa nazwa pliku lub folderu: noname.br”. Wpisujemy nową nazwę i wciskamy Enter. Po zmianie nazwy pojawi się komunikat “nazwa została zmieniona”. W nazwie folderów i plików nie można używać znaków: “;|,\,<,>?,:,*”

3.12.7 Znajdź plik lub folder

Dzięki tej funkcji możemy znaleźć folder lub plik, którego nazwę (lub jej część) znamy. Po wciśnięciu klawisza skrótu “Ctrl-s (punkty 2-3-4)” lub wywołaniu funkcji “Znajdź” z menu będziemy mogli w polu edycji “Plik do znalezienia:” wpisać szukaną nazwę. Wpisujemy całą nazwę lub jej część i wciskamy Enter. Braille EDGE przeszukuje wszystkie pliki w poszukiwaniu tych, które zawierają w nazwie podany tekst. Po zakończeniu poszukiwania zostaniemy umieszczeni w liście odnalezionych plików. Jeśli nie zostały znalezione żadne pliki spełniające podane kryterium to pojawi się komunikat “brak elementów”. Klawisz “Esc” zamyka działanie tej funkcji.

3.13 Właściwości

Ta funkcja pozwala odczytać dodatkowe informacje o folderze lub pliku. Aby ją uruchomić wciskamy klawisz skrótu “Ctrl-i (punkty 2-4)” lub po otwarciu menu “odstęp-m (punkty 1-3-4)” uruchamiamy opcję “Właściwości”. Po wywołaniu tej opcji uzyskamy informację o wielkości pliku, dacie i czasie utworzenia oraz o statusie zabezpieczenia przed odczytem. Klawisz “Esc” zamyka funkcję.

4. Terminal dla programów odczytu ekranu

4.1 Obsługiwane programy

- 1) Jaws (Freedom scientific) od wersji 10
- 2) Window Eyes (GW micro) od wersji 7.5.3
- 3) Supernova (Dolphin) od wersji 13
- 4) System Access (Serotek) za pomocą Bluetooth
- 5) NVDA od wersji 2012.1 wymagany sterownik, do pobrania z:
http://www.nvda-project.org/raw-attachment/ticket/1266/braillesense_for_2011.2_and_next.zip
<http://www.nvda-project.org/raw-attachment/ticket/1266/senseEdgeDrivers.zip>
- 6) Voice Over (Apple) od wersji „Mountain Lion”
- 7) Mobile Accessibility (Codefactory) od 2012
- 8) Mobile Speak (Code factory) od v 5.7
- 9) VoiceOver(i-OS) od wersji 6.0 (wersje 5.1 i 5.1.1 nie obsługują wprowadzania tekstu)
- 10) Talks and Zooms(Nuance) (brak obsługi wprowadzania tekstu)

4.2 Wykorzystywanie trybu USB/Bluetooth

Możemy wykorzystywać Braille EGE jako terminal dla ekranów odczytu ekranu za pośrednictwem łącza USB lub Bluetooth. Jeśli chcemy korzystać z łącza Bluetooth musimy je aktywować przesuując przełącznik trybu pracy w górną pozycję. Przy pracy za pomocą łącza USB przełącznik ten przesuujemy do dołu.

4.3 Uruchamianie i zamykanie

Możemy uruchomić funkcję terminala na dwa różne sposoby. Ręcznie z menu albo automatycznie poprzez podłączenie przewodu USB.

Aby uruchomić terminal ręcznie z menu głównego wybieramy opcję “Terminal dla programu odczytu ekranu”. Gdy tryb terminala jest aktywny to w zależności od położenia przełącznika aktywowany jest port Bluetooth lub USB i pojawia się komunikat “Tryb terminala” i Braille EDGE przechodzi w tryb oczekiwania. Aby ustanowić połączenie automatycznie, przesuujemy przełącznik do dołu i podłączamy kabel USB do portu USB OTG Braille EDGE. Nawet jeśli Braille EDGE będzie w stanie uśpienia zostanie on uruchomiony i przejdzie w tryb terminala.

Podczas edycji tekstu podłączenie kabla USB spowoduje wygenerowanie komunikatu proszącego o zapisanie danych. Po zapisaniu danych lub ich porzuceniu uruchomiony zostanie terminal.

Aby wyjść z trybu terminala wciskamy “Odstęp-z (punkty 1-3-5-6)”.

4.4 Podłączenie do programu odczytu ekranu

4.4.1 Podłączenie za pomocą portu USB

Podłączenie Braille EDGE do programu odczytu ekranu takiego jak Jaws czy Window-Eyes za pomocą portu USB musimy zainstalować właściwy sterownik na naszym komputerze. Poniżej podano sposób instalacji.

UWAGA: Przed podłączeniem Braille EDGE do komputera instalujemy sterowniki. Po podłączeniu urządzenia wybieramy opcje wskazane w poniższej instrukcji. Prosimy o zwrócenie na to bacznej uwagi gdyż nie są to opcje domyślnie zalecane przez system!

- 1) Ściągamy sterownik ze strony producenta www.himsintl.com
- 2) Rozpakowujemy spakowany pliki uruchamiamy „Braille_SENSE-USB.Driver.exe”
- 3) Gdy pojawi się ekran kreatora instalacji wybieramy przycisk „Instaluj”
- 4) Następnie przycisk „Dalej”.
- 5) Po zakończeniu instalacji wybieramy przycisk „Zakończ”
- 6) Przesuwamy przełącznik interfejsów (znajdujący się na lewej ściance) na położenie USB.
- 7) Wybieramy tryb terminala i wciskamy „Enter”. Na linijce pojawi się komunikat: „Tryb terminala”
- 8) Podłączamy Braille EDGE do komputera za pomocą kabla USB
- 9) Kiedy pojawi się kreator znajdowania nowego sprzętu wybieramy „**Instaluj z określonej lokalizacji lub listy**” i wciskamy przycisk „Dalej”.
- 10) Gdy pojawi się „Poszukiwanie i instalacja” **należy wybrać “Nie wyszukuj, wybiorę sterownik do zainstalowania”** i wcisnąć przycisk „Dalej”.
- 11) Gdy pojawi się komunikat „Wybierz sterownik do zainstalowania” **należy wybrać „HIMS USB DRIVER”** i wcisnąć przycisk „Dalej”
- 12) Powinien pojawić się komunikat „Instalacja została ukończona z sukcesem”. Wciskamy przycisk „Zakończ”.

Po zakończeniu instalacji sterownika prosimy o postępowanie według instrukcji dołączonej do programu odczytu ekranu.

Aby podłączyć Braille EDGE za pomocą łącza USB z Window-Eyes należy:

- 1) Przełączyć Braille EDGE w tryb terminala, ustawić przełącznik na USB
- 2) Podłączyć Braille EDGE do komputera za pomocą kabla USB
- 3) Otworzyć panel kontrolny programu Window-Eyes wciskając „Ctrl-” na klawiaturze komputera
- 4) Strzałką w dół przechodzimy na opcję „Urządzenia” i wciskamy strzałkę w prawo.
- 5) Strzałką w dół przechodzimy do opcji „Monitory brajlowskie” i tabulatorem wchodzimy na listę urządzeń.
- 6) Wybieramy „Braille EDGE” z listy urządzeń i wciskamy klawisz Tab.
- 7) Wybieramy interfejs „USB” i wciskamy Enter
- 8) Jeśli wszystkie opcje zostały ustawione prawidłowo na monitorze brajlowskim powinniśmy zobaczyć wiadomości wysyłane przez program Window-Eyes.

Poniższa instrukcja pozwala na podłączenie linijki do programu Jaws. Po zainstalowaniu sterownika, włączamy tryb terminala, i ustawiamy przełącznik na USB, podłączamy linijkę za pomocą kabla USB do komputera.

- 1) Przechodzimy do okna Jaws i wciskamy „Alt” aby otworzyć menu
- 2) Wciskamy Enter na pozycji „Opcje”
- 3) Strzałkami przechodzimy do opcji „Braille” i wciskamy Enter
- 4) Wybieramy „HIMS Braille EDGE” jako urządzenie brajlowskie.
- 5) Wybieramy port USB
- 6) Przechodzimy do przycisku OK i wciskamy Enter
- 7) Uruchamiamy ponownie program Jaws.

4.4.2 Połączenie za pomocą łącza Bluetooth

Aby podłączyć Braille EDGE za pomocą łącza Bluetooth z Window-Eyes należy postępować zgodnie z poniższą instrukcją. Zakładamy, że interfejs Bluetooth w komputerze jest aktywny, że korzystamy z wersji Window-Eyes 7.0 lub wyższej oraz z systemu Windows XP Serwis Pack 2 lub nowszego.

Przed rozpoczęciem podłączania należy sprawdzić czy Braille EDGE jest włączony.

1. Ustawienia komputera

- 1) W szufladzie systemu odnajdujemy ikonę Bluetooth. Wywołujemy menu kontekstowe dla tej ikony.
- 2) Strzałką góra/dół przechodzimy do opcji "Ustawienia Bluetooth" i wciskamy Enter.
- 3) Przechodzimy do przycisku "Nowe połączenie" i wciskamy Enter.
- 4) Oznaczamy pole wyboru o gotowości naszego urządzenia i wciskamy Enter.
- 5) Rozpoczyna się poszukiwanie urządzenia. System znajdzie Braille EDGE pod nazwą "Windows CE". Proszę pamiętać o tym, że Braille EDGE musi być włączony oraz przełącznik portu Bluetooth musi być właściwie ustawiony.
- 6) Na liście dostępnych urządzeń Bluetooth znajdziemy teraz "Windows CE". Wybieramy je strzałkami i wciskamy Enter na przycisku "Dalej".
- 7) Zostaniemy poproszeni o podanie kodu PIN. Wpisujemy cztery zera (0000) i wciskamy Enter.
- 8) Powinien pojawić się komunikat „Znaleziono nowe urządzenie” oraz końcowe okno dialogu, w którym podane zostaną numery portów COM do komunikacji wyjściowej i wejściowej z urządzeniem. Na przykład portem wyjściowym może być COM 5 a portem wejściowym COM 6.
- 9) Tabulatorem przechodzimy do przycisku "Zakończ" i wciskamy Enter.
- 10) Znajdziemy się z powrotem w oknie dialogu urządzeń Bluetooth.
- 11) Zamykamy to okno dialogu przechodząc do przycisku OK i wciskając Enter.

Uwaga: W zależności od zainstalowanego w komputerze oprogramowania obsługującego interfejs Bluetooth ten proces może przebiegać różnie.

2. Ustawienia programu Window-Eyes

- 1) Wciskamy "Ctrl-I" aby przywołać panel kontrolny programu Window-Eyes
- 2) Przechodzimy strzałką w dół do pozycji "Urządzenia"
- 3) Strzałką w prawo otwieramy listę urządzeń.
- 4) Strzałką w dół przechodzimy do opcji "Monitory brajlowskie"
- 5) Wciskamy tabulator aby przejść do listy monitorów brajlowskich
- 6) Strzałką w dół przechodzimy na pozycję Braille EDGE
- 7) Wciskamy tabulator aby przejść do listy portów
- 8) Wybieramy port COM, który był określony jako port wyjściowy dla urządzenia Bluetooth
- 9) Przechodzimy do przycisku "Aktywuj" i wciskamy Enter.
- 10) Zachowujemy przeprowadzone ustawienia.

4.4.3 Ustawienie z urządzeniami IOS

Zgodnie z poniższą instrukcją przeprowadzamy połączenia Braille EDGE z iPhone, iPad lub z iPod.

Uwaga! Wymagany jest system IOS 4.2 lub nowszy aby była możliwość wykorzystania Braille EDGE jako monitora brajlowskiego z programem VoiceOver. Ta instrukcja jest opracowana dla iPhone ale można z niej skorzystać w stosunku do wszystkich urządzeń tego typu takich jak: iPhone 3Gs, iPad i iPod Touch 3G lub nowsze modele tych urządzeń.

Po stronie Braille EDGE:

- 1) Włączamy Bluetooth (przesuwając przełącznik do tyłu)
- 2) Wciskamy b (punkty 1-2) aby przejść do "Terminal do programów odczytu ekranu" i wciskamy Enter.
- 3) Pojawi się komunikat "Tryb terminala"

Po stronie iPhonea:

- 1) Przechodzimy do Ustawienia/Ogólne/Dostępność/VoiceOver/Braille
- 2) Jeśli Bluetooth w telefonie nie jest aktywny to zostaniemy poproszeni o jego włączenie. Jeśli Bluetooth jest włączony iPhone rozpocznie poszukiwanie urządzenia.
- 3) BrailleEDGE powinien się znaleźć na liście urządzeń.
- 4) Podwójnie stukamy w "Braille EDGE" na liście urządzeń.
- 5) Zostaniemy poproszeni o kod pin więc wprowadzamy cztery zera (0000) to jest domyślny fabryczny kod dla Braille EDGE.
- 6) Stukamy dwa razy w przycisk "Paruj"

Powinniśmy usłyszeć dźwięk w telefonie i tekst wyświetlany na iPhone powinien się pojawić na linijce brajlowskiej.

Informacje o tym jak posługiwać się iPhone przy pomocy Braille EDGE znajdziemy na stronie firmy Apple.
www.apple.com/accessibility

Aby opuścić tryb terminala wciskamy "Odstęp-z (punkty 1-3-5-6)".

UWAGA!!!

Wyłączenie Braille EDGE po przez dłuższe niż 2 sekundy wciskanie przycisku wyłącznika resetuje ustawienia urządzenia co skutkuje między innymi utratą parametrów parowania z urządzeniami Bluetooth. Aby tego uniknąć należy wyłączać urządzenie wciskając przycisk wyłącznika krótko. W przypadku iPhonea, jeśli Braille EDGE będzie wyłączony (bez utraty ustawień – krótkie przyciśnięcie przycisku) i włączony ponownie, nawiązanie ponownej komunikacji wymaga tylko wyłączenia (zablokowania ekranu) i włączenia iPhonea.

4.4.4 Klawisze funkcyjne dla VoiceOver

- 1) Odstęp-punkt 1: Poprzedni element
- 2) Odstęp-punkt 4: Następny element
- 3) Odstęp-punkt3: Poprzedni element w ustawieniu cyklicznym
- 4) Odstęp-punkt 6: Następny element w ustawieniu cyklicznym
- 5) Odstęp-punkt 2: Poprzednie ustawienia cyklicznego wybierania
- 6) Odstęp-punkty 5-6: Następne ustawienia cyklicznego wybierania
- 7) Odstęp-punkty 1-2-3: Pierwszy element
- 8) Odstęp-punkty 4-5-6: Ostatni element
- 9) Odstęp-punkty 1-2-3-5: Przeczytaj wszystko od wybranego obiektu
- 10) Odstęp-punkty 2-4-5-6: Przeczytaj wszystko od pierwszego obiektu wybranego obszaru
- 11) Odstęp- H (punkty 1-2-5): Ekran domowy
- 12) Odstęp-S (punkty 2-3-4): Pasek postępu
- 13) Odstęp-punkty 3-4-5: Ciszej
- 14) Odstęp-punkty 1-2-6: Głośniej
- 15) Odstęp-B (punkty1-2): Wstecz, Anuluj, Zamknij
- 16) Odstęp-punkty 3-4: Numer bieżącej strony i pozycji
- 17) Odstęp-Backspace lub Odstęp-D (punkty1-4-5): Skasuj/Backspace
- 18) Odstęp-Enter lub Odstęp-punkty 1-5: Enter
- 19) Odstęp-T (punkty 2-3-4-5): Tabulator
- 20) Odstęp-% (punkty 1-2-3-4-5-6): Kurtyna ekranu on/off

- 21) Odstęp-P (punkty 1-2-3-4): Stop/Start mowy
- 22) Odstęp-M (punkty 1-3-4): Wyłączenie/ Włączenie mowy
- 23) Odstęp-ś (punkty 2-4-6): Przesunięcie o stronę ekranu w lewo
- 24) Odstęp-O (punkty 1-3-5): Przesunięcie o stronę ekranu w prawo
- 25) Odstęp-punkty 2-3-5: Kasowanie oznaczenia tekstu
- 26) Odstęp-punkty 2-5-6: Oznaczenie tekstu
- 27) Odstęp-punkt 2: Przesunięcie brajla w lewo
- 28) Odstęp-punkt 5: Przesunięcie brajla w prawo
- 29) Odstęp-N (punkty 1-3-4-5): Przełącznik historii punkt-1 lub 4 przegląda
- 30) Odstęp-G (punkty 1-2-4-5): Przełącznik skrótów brajlowskich on/off

4.4.5 VoiceOver Pomoc

Odstęp-k (punkty 1-3) włącza tryb pomocy klawiatury

Odstęp-b (punkty 1-2) wyłącza tryb pomocy.

4.5 Klawisze funkcyjne w programie odczytu ekranu

- 1) Backspace: Backspace lub Odstęp-1-2
- 2) Del: Odstęp-1-4-5
- 3) Insert: F6
- 4) Alt: F4
- 5) Alt+[znak]: F4-[znak]
- 6) Enter: Enter lub Odstęp-1-5
- 7) Ctrl: F3
- 8) Ctrl+[znak]: F3-[znak]
- 9) Tab: F2
- 10) Shift-Tab: F2-F5
- 11) Ctrl-Tab: F2-F3
- 12) Ctrl-Shift-Tab: F2-F3-F5
- 13) Esc: F1
- 14) Shift-Esc: F1-F5
- 15) Ctrl-Shift-Esc: F1-F3-F5
- 16) Shift+[znak]: F5-[znak]
- 17) Caps Lock: Odstęp-U (punkty 1-3-6)
- 18) Strzałka w górę: Górny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1
- 19) Strzałka w dół: Dolny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4
- 20) Strzałka w lewo: Lewy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-3
- 21) Strzałka w prawo: Prawy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-6
- 22) Ctrl-strzałka w lewo: Odstęp-2
- 23) Ctrl-strzałka w prawo: Odstęp-5
- 24) Strona w górę: Odstęp-2-3
- 25) Strona w dół: Odstęp-5-6
- 26) Ctrl-strona w górę: Odstęp-1-2-6
- 27) Ctrl-strona w dół: Odstęp-3-4-5
- 28) Home: Odstęp-1-3
- 29) End: Odstęp-4-6
- 30) Ctrl-Home: Odstęp-1-2-3
- 31) Ctrl-End: Odstęp-4-5-6
- 32) F1 ~ F12: Odstęp-1~12 przycisk pozycji
- 33) Windows: F7
- 34) Menu kontekstowe: F8
- 35) Win+[znak]: F7-[znak]
- 36) Pauza: Odstęp-p (1-2-3-4)
- 37) Odstęp: Odstęp
- 38) Alt-F4: Odstęp-1-3-5-6

5. Aplikacje

Aby uruchomić opcje „Aplikacje” z menu głównego wybieramy tę opcję i wciskamy Enter. Możemy również posłużyć się gorącym klawiszem ‘punkt-1’.

„Aplikacje” zawierają 6 programów: Kalkulator, Budzik, Kalendarz, Stoper, Minutnik, Terminarz. Pomiędzy tymi programami przechodzimy wciskając “Odstęp-1” lub “Odstęp-4”

5.1 Kalkulator

Kalkulator pozwala na wykonywanie czterech podstawowych działań. Można też zapisywać w pliku, kopiować i wklejać obliczenia.

Aby uruchomić kalkulator należy przy pomocy strzałek góra/dół wybrać tę opcję z menu i wcisnąć Enter.

Uwaga: Podczas korzystania z kalkulatora musimy posługiwać się brajlem komputerowym.

5.1.1. Funkcje ogólne

Po uruchomieniu kalkulatora na monitorze pojawi się cyfra 0. Przy pomocy brajla komputerowego wpisujemy cyfry. Wciskając Enter symulujemy wciśnięcie znaku równości. Aby wprowadzić ponowne obliczenie wciskamy ponownie Enter. Strzałką w górę możemy przeglądać poprzednie obliczenia. Jeśli chcemy poprawić wprowadzone dane i ponownie obliczyć wynik, przechodzimy do miejsca gdzie dane mają być zmienione, zmieniamy je i wciskamy Enter.

Następujące klawisze są używane w kalkulatorze:

- 1) Podaj wynik (=): Enter
- 2) Nowe obliczenie: Enter
- 3) Plus: punkty 2-3-5
- 4) Minus: punkty 3-6
- 5) Pomnóż: punkty 3-5
- 6) Podziel: punkty 2-5-6
- 7) Procent: punkty 1-2-3-4-5-6
- 8) Do potęgi: punkty 2-3-4-6-8
- 9) Przecinek: punkt 3
- 10) Lewy nawias: punkty 2-3-6
- 11) Prawy nawias: punkty 3-5-6

Uwaga: Aby wprowadzić liczbę ujemną należy ująć ją w nawiasy. Na przykład, aby wpisać -2 wciskamy punkty 2-3-6 punkty 3-6 punkty 1-2-8 i punkty 3-5-6.

Po wpisaniu znaku (%) w kalkulatorze pojawi się wartość procentowa liczby stojącej przed liczbą procentów. Na przykład jeśli chcemy wykonać obliczenie $90+20\%$ to po wpisaniu znaku procentu pojawi się wartość 18 jako 20% liczby 90. Całkowity wynik obliczenia w tym przypadku wynosił będzie 108. Jednak gdy znak mnożenia wstawimy przed znakiem “%” (na przykład $20*40\%$) to natychmiast po tym, gdy wstawimy znak “%” wartość 40 zostanie zamieniona na 0,4. Także wynik obliczenia będzie 8.

5.1.2 Wyczyść wszystko

Całe wprowadzone równanie może być skasowane po uruchomieniu tej funkcji. Jeśli zamierzamy skasować wprowadzone dane to po otwarciu menu “Odstęp-m (punkty 1-3-4)” przechodzimy do opcji

“Wyczyść wszystko” i wciskamy Enter. Możemy również wyczyścić wprowadzone dane klawiszem skrótu “Ctrl-e (punkty 1-5)”.

5.1.3 Zapisz do pliku

Funkcja “Zapisz do pliku” pozwala na zapisanie bieżących obliczeń i ich wyników w pliku tekstowym. To może być użyteczne gdybyśmy chcieli przechować na przykład sumowanie wielu cyfr, aby je sprawdzić czy porównywać w przyszłości.

Funkcję aktywujemy za pośrednictwem menu po jego otwarciu „Odstęp-m (punkty 1-3-4)” i wybraniu opcji „Zapisz do pliku”. Możemy tę funkcję uruchomić również klawiszem skrótu „Ctrl-S (punkty 2-3-4)” bezpośrednio z linii obliczeń.

Po uruchomieniu funkcji „Zapisz do pliku” otwarte zostanie okno dialogu z domyślną nazwą pliku „Result.txt”.

Możemy zachować tę nazwę lub wprowadzić nową. Po wciśnięciu klawisza Enter plik zostanie zapisany na karcie SD w katalogu głównym.

Jeśli chcemy anulować zapis wciskamy klawisz „Esc”.

5.1.4 Kopiuj linię i wklejanie

Aby skopiować obliczenie do schowka wciskamy „Ctrl-C (punkty 1-4)”. Wklejenie obliczenia w innym miejscu następuje po wciśnięciu „Ctrl-V (punkty 1-2-3-6)”. Wynik ze schowka możemy umieścić w polu edycji kalkulatora lub w notatce.

Ostatnie obliczenie możemy również skopiować do schowka wciskając „Ctrl-R (punkty 1-2-3-5)”. W odróżnieniu od poprzedniej funkcji ta kopiuje tylko ostatni wynik.

5.2 Budzik

Możemy ustawić alarm tak, aby Braille EDGE o określonym czasie generował dźwięki. Mogą one być generowane jednokrotnie lub powtarzane codziennie czy też raz w tygodniu.

Aby ustawić alarm musimy w menu głównym odnaleźć opcję „Aplikacje” i wcisnąć Enter. Następnie przechodzimy klawiszami „Odstęp-1” lub „Odstęp-4” do pozycji „Budzik” i wciskamy Enter.

Jeśli jest uruchomiliśmy budzik po raz pierwszy to wyświetlony zostanie komunikat: “Ustaw czas:(00:00)”.

5.2.1 Ustawianie czasu

Po uruchomieniu opcji budzika będziemy mogli wprowadzić godzinę wpisując ją z klawiatury lub wybierając przyciskami nawigacyjnymi góra/dół. Przycisk w prawo przeniesie nas do pola ustawienia minut. Po ustawieniu czasu wciskamy Enter lub prawy przycisk nawigacyjny, aby zapisać ustawiony czas i przejść do ustawienia powtarzania.

5.2.2 Powtarzanie

W tym miejscu mamy do dyspozycji cztery możliwe ustawienia: Wyłączony, Jeden raz, Dzień tygodnia oraz Codziennie. Klawiszami „Odstęp-1” lub „Odstęp-4” zmieniamy ustawienia. Jeśli wybierzemy Wyłączony, to alarm będzie wyłączony bez względu na inne ustawienia. Jeśli wybierzemy „Jeden raz” to

dźwięk będzie wygenerowany tylko raz. Jeśli ustawimy "Dzień tygodnia" to alarm będzie generowany w każdy wybrany dzień tygodnia, a jeśli ustawimy tę opcję na „Codziennie” to dźwięk będzie generowany codziennie 7 dni w tygodniu.

Po dokonaniu wyboru wciskamy prawy klawisz nawigacyjny lub Enter.

5.2.3 Czas trwania

Ta opcja pozwala ustawić czas trwania sygnału alarmu. Możemy wybierać od 1 do 9 minut. Domyślnie ustawione jest 5 minut. Możemy wpisać bezpośrednio wartość czasu od 1 do 9 lub wybrać ustawienie przyciskami nawigacyjnymi góra/dół czy też klawiszem odstępu. Po dokonaniu ustawień wciskamy klawisz Enter lub prawy klawisz nawigacyjny, aby przejść do kolejnego ustawienia.

5.2.4 Liczba budzeń

Tu ustawiamy liczbę alarmowych sygnałów generowanych podczas budzenia. Możemy ustawić wartości od 1 do 5. Domyślnie ustawiono wartość 3. Po dokonaniu ustawień przyciskami nawigacyjnymi góra/dół czy też klawiszem odstępu wciskamy klawisz Enter lub prawy klawisz nawigacyjny aby przejść do kolejnego ustawienia.

5.2.5 Interwał powtarzania

Można określić czas co ile powtarzany będzie dźwięk budzenia. Możemy zmieniać tę wartość w zakresie od 1 do 9 minut. Domyślnie ustawiono 5 minut. Po dokonaniu ustawień przyciskami nawigacyjnymi góra/dół czy też klawiszem odstępu wciskamy klawisz Enter aby zakończyć i zachować ustawienia. Anulowanie ustawień nastąpi po wciśnięciu klawisza Esc.

5.2.6 Zatrzymanie budzenia

Podczas generowania dźwięku alarmu wyświetlany jest komunikat „Zatrzymać alarm? Tak lub Tak wszystkie”. Jeśli chcemy zatrzymać pojedyncze wystąpienie alarmu to wystarczy, że naciśniemy Enter. Jeśli chcemy wyłączyć alarm całkowicie to musimy przesunąć kursor do pozycji "Tak wszystkie" i nacisnąć Enter lub wcisnąć dwa razy przycisk pozycji nad tym napisem.

Kursor przesuwamy klawisze odstępu, Backspace lub Odstęp-1 czy Odstęp-4.

5.3 Data i czas

Można sprawdzić i ustawić datę i czas za pomocą tej opcji. W menu głównym po przejściu do opcji "Aplikacje" wciskamy Enter i przechodzimy klawiszami "Odstęp-1" i "Odstęp-4" do "Data i czas". Teraz ponownie wciskamy Enter.

Po uruchomieniu tej funkcji na monitorze pojawi się bieżąca data i czas. Aby zamknąć to okno wciskamy "Esc".

5.3.1 Ustawienie daty i czasu

Aby ustawić datę i czas wciskamy klawisz skrót "Ctrl-S (punkty 2-3-4)" lub po otwarciu menu "Odstęp-m (1-3-4)" przechodzimy do "Ustawienia" i wciskamy Enter. Możemy od razu wpisać czas lub przyciskami nawigacyjnymi góra/dół wybrać wartość czasu. Po ustawieniu czasu, klawiszem Enter lub prawym przyciskiem nawigacyjnym przechodzimy do ustawień daty.

Aby ustawić datę wpisujemy poprawną wartość w formacie miesiąc, dzień i rok. Na przykład 01022012 oznacza 2 Stycznia 2012 roku. Aby poprawić ustawienia przyciskiem pozycji ustawiamy kursor w miejscu, w którym chcemy dokonać zmian i wpisujemy prawidłową wartość.

Przy pomocy następujących klawiszy ustawiamy datę i czas”

- Lewy/prawy przycisk nawigacyjny przesuwa kursor
- Górny/dolny przycisk nawigacyjny zmienia wartość.

Po ustawieniu nowych wartości wciskamy Enter aby zapisać zmiany.

5.3.2 Opcje daty i czasu

Po otwarciu menu klawiszem “Odstęp-m (punkty 1-3-4)” przechodzimy na pozycję “Opcje” i wciskamy Enter. Możemy również posłużyć się gorącym klawiszem “Ctrl-o (punkty 1-3-5)” aby wywołać tę opcję bezpośrednio.

W oknie dialogu opcji daty i czasu możemy ostawić strefę czasową, opcje czasu letniego i format czasu.

Za pierwszym razem po uruchomieniu opcji daty i czasu zostaniemy umieszczeni w polu “Strefa czasowa”. Przy pomocy odstępu lub po wciśnięciu pierwszej litery nazwy strefy wybieramy właściwą strefę. Po ustawieniu żądanej wartości dolnym przyciskiem nawigacyjnym przechodzimy do następnej opcji.

Pole wyboru “Czas letni” to kolejny element opcji czasu i daty. Przy pomocy klawisza odstępu zmieniamy ustawienia tego pola. Po wprowadzeniu żądanej wartości dolnym przyciskiem nawigacyjnym przechodzimy do następnej opcji.

Kolejne pole pozwala na wybranie formatu czasu, Możemy ustawić format 12-to lub 24-ro godzinny. Zmian dokonujemy klawiszem odstępu.

Po ustawieniu wszystkich opcji wciskamy Enter aby zapisać ustawienia.

5.4 Stoper

Aby uruchomić funkcję stopera przechodzimy w menu głównym klawiszami “Odstęp-4” lub “Odstęp-1” do opcji “Aplikacje” i wciskamy Enter. Teraz przechodzimy do pozycji “Stoper” i ponownie wciskamy Enter. Wyświetlone zostanie “00:00:00”.

Wciśnięcie Enter uruchomi stoper, a ponowne jego wciśnięcie go zatrzyma. Gdy stoper jest uruchomiony klawisz Odstęp wstrzymuje i ponownie uruchamia odliczanie.

Klawisz “Backspace” zeruje wynik.

5.5 Minutnik

Aby uruchomić funkcję minutnika przechodzimy w menu głównym klawiszami “Odstęp-4” lub “Odstęp-1” do opcji “Aplikacje” i wciskamy Enter. Teraz przechodzimy do pozycji “Minutnik” i ponownie wciskamy Enter. Wyświetlone zostanie “00:00:00” a kursor zostanie umieszczony na pozycji godzin. Ustawiamy liczbę godzin, minut i sekund do odliczenia. Możemy wpisać liczby lub ustawić ich wartości przyciskami nawigacyjnymi góra/dół.

Podczas wpisywania liczb podajemy dwie cyfry dla godzin, minut i sekund. Cyfry wpisujemy za pomocą brajla komputerowego bez znaku cyfry. Jeśli wciśniemy Enter bez wprowadzania liczb rozpocznie się odliczanie od domyślnej wartości czyli od 1 minuty.

Podczas odliczania wyświetlana jest informacja "odliczanie xx minut". W sposób ciągły podawana jest pozostała do odliczenia wartość.

Wciśnięcie Enter zatrzymuje i uruchamia odliczanie. Klawisz "Backspace" zeruje licznik. Po odliczaniu czasu do zera generowany jest 10 sekundowy sygnał dźwiękowy i licznik jest zerowany. Dowolny klawisz zatrzymuje generowanie dźwięku.

5.6 Terminarz

5.6.1 Widok kalendarza

Po uruchomieniu terminarza kalendarz jest wyświetlany w postaci tabeli zawierającej miesiące, lata, tygodnie i dni. Po pierwszym uruchomieniu terminarza umieszczeni będziemy w bieżącym tygodniu.

Tydzień rozpoczyna się w niedzielę a kończy w sobotę. Bieżący dzień wyświetlany jest w nawiasach.

Aby przechodzić po kalendarzu tygodniami przechodzimy kursorem do pola tygodni i klawiszami nawigacyjnymi góra/dół zmieniamy tygodnie. Podobnie zmieniamy miesiące i lata.

Jeśli z danym dniem związane jest jakieś wydarzenie to przed datą wyświetlana jest gwiazdka.

Aby odczytać informację o wydarzeniu związanym z tą datą wciskamy Enter. Wydarzenia podawane są w porządku chronologicznym z podaniem czasu, alarmu i tematu.

Menu terminarza zawiera 8 elementów. Menu otwieramy wciskając "Alt" lub "Odstęp-m (punkty 1-3-4)".

Menu terminarza zawiera następujące opcje: "Nowe wydarzenie", "Modyfikacja wydarzenia", "Wszystkie wydarzenia", "Szukaj wydarzenia", "Skasuj wydarzenie", "Kopiuj wydarzenie", "Zachowaj wydarzenia" oraz "Przywróć wydarzenia".

Pomiędzy elementami menu przechodzimy klawiszami nawigacyjnymi góra/dół lub klawiszami "Odstęp-4"/"Odstęp-1". Aby uruchomić opcję wciskamy Enter lub dwa razy przycisk pozycji.

5.6.2 Nowe wydarzenie

Aby dodać nowe wydarzenie przechodzimy kursorem do właściwej daty i wciskamy klawisz skrót "Ctrl-n (punkty 1-3-4-5)" lub Enter. Możemy również otworzyć menu wciskając "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub "Alt" i wybrać opcję "Nowe wydarzenie". Okno dialogu nowego wydarzenia zawiera następujące pola: "Data", "Czas", "Czas alarmu" oraz "Temat".

1) Data

Datę wprowadzamy w formacie mm/dd/yyyy (miesiąc, dzień i rok). Możemy wpisać wartość lub wybrać ją przy pomocy klawiszy nawigacyjnych góra/dół. Gdy ustawiona została żądana data wciskamy Enter.

Aby ustawić datę należy posługiwać się następującymi klawiszami:

- Lewy/prawy klawisz nawigacyjny przemieszcza pomiędzy dniem, miesiącem i rokiem
- Klawisze nawigacyjne góra/dół zmieniają wartości.

2) Czas

Przy pomocy klawiszy nawigacyjnych góra/dół zmieniamy ustawienia czasu. Możemy też wpisać wartość bezpośrednio z klawiatury zachowując format hhmm. Po ustawieniu czasu wydarzenia wciskamy Enter aby przejść do następnej opcji.

3) Czas alarmu

Przy pomocy klawiszy nawigacyjnych góra/dół zmieniamy ustawienia czasu alarmu. Czyli czas określający o ile wcześniej zostaniemy powiadomieni o wydarzeniu. Możemy też wpisać wartość bezpośrednio z klawiatury zachowując format mmss (minuty sekundy). Możemy ustawić maksymalnie 59 minut. Po ustawieniu czasu wydarzenia wciskamy Enter aby przejść do następnej opcji.

4) Temat

W tym miejscu wpisujemy informacje dodatkowe dotyczące wydarzenia. Po zakończeniu wprowadzania informacji wciskamy Enter.

5.6.3 Modyfikacja wydarzenia

Możemy modyfikować parametry wcześniej wprowadzonego wydarzenia. Aby tego dokonać należy przejść do wydarzenia, które ma być zmodyfikowane i wcisnąć klawisz skrótu „Ctrl-m (punkty 1-3-4)” lub otworzyć menu “Odstęp-m (punkty 1-3-4)” i wcisnąć Enter na „Modyfikacja wydarzenia”. Otwarte zostanie okno dialogu zawierające te same pola co okno nowego wydarzenia. Jediną różnicą jest to, że każde pole ma przypisane wartości wprowadzone podczas definicji wydarzenia. Podobnie jak podczas wprowadzania nowych wartości możemy przeprowadzać edycję już istniejących. Po dokonaniu zmian wciskamy Enter.

5.6.4. Wszystkie wydarzenia

Możemy przeglądać wszystkie wpisy w naszym terminarzu. Gdy jesteśmy w widoku kalendarza wciskamy klawisz skrótu “Ctrl-A (punkt 1)” lub z menu wybieramy tę opcję i wciskamy Enter.

Po uruchomieniu tej funkcji klawiszami nawigacyjnymi góra/dół możemy przeglądać wszystkie wpisy w porządku chronologicznym. Wpisy wyświetlane są w formacie: data (mm-dd-yyyy), czas (hh:mm) oraz czas alarmu (hh:mm).

Aby przejść do pierwszego wpisu wciskamy “Odstęp-1-3” lub klawisze nawigacyjne góra-lewo. Aby przejść do ostatniej pozycji na liście wpisów wciskamy “Odstęp-4-6” lub klawisze nawigacyjne prawy-dół.

Podczas przeglądania wpisów dostępne są wszystkie funkcje terminarza.

5.6.5 Szukanie wydarzenia

Funkcja poszukiwania wydarzenia może być uruchomiona klawiszem skrótu “Ctrl-F (punkty 1-2-4)” lub za pomocą menu.

Możemy poszukiwać wydarzenia zawierającego w temacie określone słowo. Po wciśnięciu klawisza skrótu "Ctrl-f (punkty 1-2-4)", pojawi się informacja „Znajdź?”. Wpisujemy słowo, które chcemy odnaleźć i wciskamy Enter. Po zakończeniu poszukiwania wyświetlona zostanie lista wydarzeń zawierających poszukiwane słowo.

5.6.6 Skasuj wydarzenie

Aby skasować wydarzenie należy przenieść kursorem na liście wydarzeń do daty zawierającej wydarzenie i wcisnąć klawisz skrótu "Ctrl-D (punkty 1-4-5)" lub otworzyć menu "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" i po wybraniu opcji "Skasuj wydarzenie" wcisnąć Enter. Zostaniemy poproszeni o potwierdzenie. Wciskamy "Y (punkty 1-2-3-6)" lub po umieszczeniu kursora nad słowem "Tak" wciskamy Enter. Możemy też wcisnąć "N punkty 1-3-4-5)" lub Enter na słowie "Nie" aby anulować kasowanie.

5.6.7 Kopiuj i wklej wydarzenie

Można skopiować całe wydarzenie znajdujące się w terminarzu do dokumentu w edytorze tekstu. Aby tego dokonać przechodzimy na liście wydarzeń ("Wszystkie wydarzenia") do wydarzenia, które chcemy skopiować i wciskamy klawisz skrótu "Ctrl-c(punkty 1-4)" lub uruchamiamy opcję kopiowania z menu. Wklejenie wydarzenia do dokumentu w edytorze tekstu nastąpi po wciśnięciu klawisza skrótu "Ctrl-V (punkty 1-2-3-6)".

5.6.8 Zachowaj wydarzenia

Ta funkcja tworzy kopie wszystkich wydarzeń i zapisuje je w urządzeniu. Aby zachować opisy wydarzeń należy użyć klawisza skrótu "Ctrl-b (punkty 1-2)" lub wywołać tę funkcję z menu po jego otwarciu klawiszem "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub "Alt" i po wybraniu opcji "Zachowaj wydarzenia" wciśnięciu klawisza Enter.

5.6.9 Przywróć wydarzenia

Aby przywrócić opisy wydarzeń zapisanych funkcją "Zachowaj wydarzenia" należy postąpić się klawiszem skrótu "Ctrl-r (punkty 1-2-3-5)" lub wywołać tę funkcję z menu po jego otwarciu klawiszem "Odstęp-m (punkty 1-3-4)" lub "Alt" i po wybraniu opcji "Przywróć wydarzenia" wciśnięciu klawisza Enter.

Uwaga: Jeśli w bieżących ustawieniach mamy wydarzenie, które pokrywa się z wydarzeniem zapisanym to po wykonaniu tej funkcji będziemy mieć powtarzające się wydarzenia.

6. Opcje

Aby zmienić ustawienie opcji należy w menu głównym przejść do pozycji "Opcje" i wcisnąć Enter. Można też użyć klawisza skrótu "O (punkty 1-3-5)".

Po elementach listy ustawień przemieszczamy się klawiszami "Odstęp-1" lub "Odstęp-4". Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu lub Backspace. Po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane, a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

Można dokonywać następujących ustawień:

1. Tryb ośmiopunktowy: Wyłączony/Włączony

Ta opcja pozwala na zmianę trybu pracy z brajla 6-cio punktowego na 8-mio punktowy. Domyślne ustawienie jest "Wyłączony". Gdy zmienimy ustawienie na "Włączony" wszystkie duże litery w plikach tekstowych będą wyświetlane z punktem 7 a cyfry z punktem 8. Ta zmiana nie dotyczy plików brajlowskich typu „brl”.

Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

2. Pokazuj klawisze skrótów: Włączony/Wyłączony

Ta opcja włącza lub wyłącza pokazywanie klawiszy skrótów przy elementach menu.

Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

3. Pokazuj informację o pliku: Włączony/Wyłączony

Ta opcja pozwala na włączenie pokazywania dodatkowej informacji o atrybutach pliku w menedżerze plików. Domyślnie pokazywanie atrybutów jest wyłączone. Na liście plików pokazywana jest tylko nazwa oraz numer kolejny np. "noname.brll 1/1". Po włączeniu pokazywania właściwości plików oprócz nazwy na linijce pojawią się dodatkowe informacje takie jak: wielkość pliku, data utworzenia oraz numer kolejny np. "noname.brll 01:01:2009 1/1".

Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

4. Tryb uruchamiania: Menu główne, Nowy dokument, Ostatni dokument, Terminal dla programów odczytu ekranu, Kalkulator

Ta opcja pozwala na ustalenie trybu w jakim będzie Braille EDGE po włączeniu zasilania. Jeśli na przykład ustawimy "Nowy dokument" to po włączeniu urządzenia Braille EDGE uruchomi nowy dokument i będziemy mogli od razu pisać notatkę.

Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

5. Odtwórz dźwięk: Włączony/Wyłączony

Ta opcja pozwala na włączenie lub wyłączenie dźwięków generowanych przez Braille EDGE. Domyślnie generacja dźwięków jest włączona.

Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane, a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

- 6. Stopień brajla dla wiadomości:** Bez skrótów, Brajl komputerowy
Ta opcja pozwala na określenie stopnia brajla przy wyświetlaniu wiadomości. Dostępne są dwie opcje: Bez skrótów oraz Brajl komputerowy.
Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane, a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.
- 7. Tablica brajlowska:** Polski, Hiszpański, Francuski, Niemiecki, Włoski, Angielski, Brytyjski
Ta opcja pozwala na wybór tablicy brajlowskiej, która będzie wykorzystana podczas otwierania dokumentów .brl w edytorze tekstów.
Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane, a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.
- 8. Czas wyświetlania wiadomości:** Ignoruj, 1sek, 2sek, 3sek, 4sek, 5sek, Tryb czuwania
Ta opcja pozwala na określenie czasu pokazywania wiadomości. Jeśli wybierzemy ustawienie Ignoruj to wiadomości nie będą pokazywane, a jeśli wybierzemy Tryb czuwania to wiadomość pozostanie na monitorze do momentu wciśnięcia dowolnego klawisza.
Domyślnie ustawiona jest wartość 3 sekundy.
Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.
- 9. Tryb oszczędzania mocy:** Włączony/Wyłączony
Ta opcja pozwala na ustawienie czasu automatycznego wyłączenia się urządzenia po 10 minutowym czasie bezczynności. Tryb oszczędzania mocy jest domyślnie włączony.
Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.
- 10. Widok listy plików:** Dostępne, Wszystkie
Ta opcja pozwala na włączenie wyświetlania wszystkich plików w menedżerze plików lub tylko tych, które są obsługiwane przez Braille EDGE.
Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane, a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.
- 11. Zapisz/przywróć:** Zapisz, przywróć, inicjalizuj
Ta opcja pozwala na: zapisanie, przywrócenie lub inicjalizowanie ustawień wszystkich opcji.
Zmiany ustawienia dokonujemy klawiszem odstępu, po wciśnięciu klawisza Enter opcje zostaną zapisane a po wciśnięciu klawisza "Esc" zmiany ustawień zostaną anulowane.

7. Informacje

Informacje to ostatnia pozycja w menu głównym. Aby ją uruchomić musimy do niej przejść klawiszami "Odstęp-1" lub "Odstęp-4" i wcisnąć Enter. Możemy również wykorzystać klawisz skrótu "I (punkty 2-4)".

Informacje zawierają cztery elementy:

- 1) Karta SD: całkowita wielkość, dostępny obszar
- 2) Status zasilania: poziom baterii, źródło zasilania
- 3) Wersja oprogramowania: numer wersji, data utworzenia
- 4) Bluetooth: nazwę urządzenia (Braille EDGE), pin kod (0000)

Przy pomocy klawiszy nawigacyjnych góra/dół lub za pomocą "Odstęp-1" "Odstęp-4" możemy przeglądać te informacje.

W dowolnym momencie pracy z Braille EDGE możemy również sprawdzić stan tych informacji wciskając klawisze skrótu:

Karta pamięci SD: Odstęp-s (punkty-2-3-4)
Stan zasilania: Odstęp-p (punkty-1-2-3-4)
Wersja oprogramowania: Odstęp-v (punkty-1-2-3-6)
Bluetooth: Odstęp-b (punkty1-2)

8. Podsumowanie komend

Ogólne klawisze skrótów

Przejdźcie do następnego elementu: dolny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4

Przejdźcie do poprzedniego elementu: górny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1

Przejdźcie do pierwszego elementu menu lub listy: górny i lewy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1-3

Przejdźcie do ostatniego elementu menu lub listy: dolny i prawy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4-6

Przejdźcie wprzód o 40 elementów: Alt-górny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1-2-6

Przejdźcie wstecz o 40 elementów: Alt-dolny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-3-4-5

Uruchomienie programu lub wejście do podfolderu: Enter, prawy przycisk nawigacyjny lub dwukrotnie przycisk pozycji

Anuluj: klawisz Esc lub lewy przycisk nawigacyjny

Wyjście: Odstęp-z (punkty 1-3-5-6) lub klawisz Esc

Wejście do podfolderu lub otworenie pliku: prawy przycisk nawigacyjny lub Enter

Wyjście z podfolderu: lewy przycisk nawigacyjny lub Backspace

Otwarcie menu: Odstęp-1-2-4 lub Alt

Interfejs myszki USB

Kliknięcie prawym klawiszem aby otworzyć menu (Alt)

Podwójne kliknięcie prawym klawiszem otwiera opcje globalne (menu/odstęp-o punkty 1-3-5)

Kliknięcie lewym klawiszem myszki wybiera lub kasuje wybór elementu (tylko podczas przeglądania plików)

Podwójne kliknięcie lewym klawiszem uruchamia wybraną funkcję

Kliknięcie oboma klawiszami lewym i prawym zamknie funkcję (odstęp-z punkty 1-3-5-6)

Przekręcenie kółka przewijania w dół o jeden skok przeniesie nas do następnego elementu (odstęp-punkt 4)

Przekręcenie kółka przewijania w górę o jeden skok przeniesie nas do poprzedniego elementu (odstęp-punkt 1)

Kliknięcie kółkiem w przeglądaniu plików przenosi nas o jeden poziom wyżej w strukturze folderów.

Kliknięcie kółkiem w edytorze tekstów przełącza cyklicznie elementy nawigacji pomiędzy nawigowaniem liniami, zdaniem, akapitami i stronami

Podwójne kliknięcie kółkiem myszki w edytorze tekstów włącza lub wyłącza automatyczne przewijanie

Kliknięcie lewym klawiszem myszki w edytorze tekstów oznacza początek bloku lub wyjście.

Notatnik

Nowy dokument: Ctrl-N (punkty 1-3-4-5)

Ostatni dokument: Ctrl-P (punkty 1-2-3-4)

Otwarcie dokumentu w trybie tylko do odczytu: Ctrl-R (punkty 1-2-3-5)

Poprzednia linia: Odstęp-1 lub górny przycisk nawigacyjny.

Następna linia: Odstęp-4 lub dolny przycisk nawigacyjny.

Początek linii: Odstęp-1-3

Koniec linii: Odstęp-4-6

Poprzedni akapit: Odstęp-3 lub Ctrl-górny przycisk nawigacyjny

Następny akapit: Odstęp-6 lub Ctrl-dolny przycisk nawigacyjny

Poprzednia strona: Odstęp-2-3 lub Alt-górny przycisk nawigacyjny

Następna strona: Odstęp-5-6 lub Alt-dolny przycisk nawigacyjny

Początek dokumentu: Odstęp-1-2-3 lub Ctrl-Alt-górny przycisk nawigacyjny

Koniec dokumentu: Odstęp-4-5-6 lub Ctrl-Alt-dolny przycisk nawigacyjny

Początek bloku: Ctrl-B (punkty 1-2)

Zaznacz wszystko: Ctrl-A
Wytnij blok: Ctrl-X (punkty 1-3-4-6)
Kopiuj: Ctrl-C (punkty 1-3)
Wklej: Ctrl-V (punkty 1-2-3-6)
Skasuj bieżący znak: Alt-C (punkty 1-3)
Skasuj bieżące słowo: Alt-W (punkty 2-4-5-6)
Skasuj bieżącą linię: Alt-L (punkty 1-2-3)
Skasuj blok: Odstęp-D (punkty 1-4-5)
Cofnij zmianę: Ctrl-Z (punkty 1-3-5-6)
Wstaw datę: Insert-d (punkty1-4-5)
Wstaw czas: Insert-t (punkty2-3-4-5)
Wstaw wynik obliczenia: Insert-R (punkty1-2-3-5),
Znajdź: Ctrl-F (punkty 1-2-4),
Znajdź ponownie: Ctrl-Shift-F (punkty 1-2-4)
Zamień: Ctrl-R (punkty 1-2-3-5)
Wstaw zakładkę: Ctrl-M (punkty 1-3-4).
Przejdź do zakładki: Ctrl-J (punkty 2-4-5)
Automatyczne przewijanie: górny-dolny klawisz przewijania
Pokaż znaki kontrolne: Insert-C (punkty 1-4)
Ustaw tylko do odczytu: Alt-R (punkty 1-2-3-5)
Szybkość przewijania: Shift-lewy przycisk nawigacyjny lub Shift-prawy przycisk nawigacyjny
Kopiuj plik/folder: Ctrl-C (punkty 1-3)
Wytnij plik/folder: Ctrl-X (punkty 1-3-4-6)
Wklej plik/folder: Ctrl-V (punkty 1-2-3-6)
Skasuj plik/folder: Ctrl-D (punkty 1-4-5)
Zaznacz wszystkie pliki/foldery: Ctrl-A
Utwórz folder: Ctrl-F (punkty 1-2-4)
Zmień nazwę pliku/folderu: Ctrl-E (punkty 1-5)
Znajdź plik/folder: Ctrl-S (punkty-2-3-4)
Informacja: Ctrl-I (punkty 2-4)
Ustawienia: Ctrl-e (punkty 1-5)

Tryb Terminala

Backspace: Backspace lub Odstęp-1-2
Skasuj: Odstęp-1-4-5
Insert: F6
Alt: F4
Alt-[znak]: F4-[znak]
Enter: Enter lub Odstęp-1-5
Ctrl: F3
Ctrl-[znak]: F3-[znak]
Tab: F2
Shift-Tab: F2-F5
Ctrl-Tab: F2-F3
Ctrl-Shift-Tab: F2-F3-F5
Esc: F1
Shift-Esc: F1-F5
Ctrl-Shift-Esc: F1-F3-F5

Shift+[znak]: F5-[znak]
Caps Lock: Odstęp-U (punkty 1-3-6)
Strzałka w górę: Górny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-1
Strzałka w dół: Dolny przycisk nawigacyjny lub Odstęp-4
Strzałka w lewo: Lewy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-3
Strzałka w prawo: Prawy przycisk nawigacyjny lub Odstęp-6
Ctrl-strzałka w lewo: Odstęp-2
Ctrl-strzałka w prawo: Odstęp-5
Strona w górę: Odstęp-2-3
Strona w dół: Odstęp-5-6
Ctrl-strona w górę: Odstęp-1-2-6
Ctrl-strona w dół: Odstęp-3-4-5
Home: Odstęp-1-3
End: Odstęp-4-6
Ctrl-Home: Odstęp-1-2-3
Ctrl-End: Odstęp-4-5-6
F1 ~ F12: Odstęp-1~12th przycisk pozycji.
Windows: F7
Menu kontekstowe: F8
Win+[znak]: F7-[znak]
Pauza: Odstęp-p (1-2-3-4)
Odstęp: Odstęp
Alt-F4: Odstęp-1-3-4-6

Aplikacje

1) Kalkulator

Wynik (=): Enter
Nowe obliczenie: Enter
Plus: punkty 3-4-6
Minus: punkty 3-6
Mnożenie: punkty 1-6
Dzielenie: punkty 3-4
Procent: punkty 1-4-6
Potęga: punkty 4-5-7
Przecinek: punkty 4-6
Lewy nawias: punkty 1-2-3-5-6
Prawy nawias: punkty 2-3-4-5-6
Wyczyść wszystko: Ctrl-A
Zapisz do pliku: Ctrl-S
Kopiuj linię obliczeń: Ctrl-C
Wklej: Ctrl-V
Kopiuj wynik: Ctrl-R
Przegląd poprzednich działań i wyników: górny przycisk nawigacyjny

2) Data i Czas

Ustaw datę i czas: Ctrl-s (punkty 2-3-4)
Opcje daty i czasu: Ctrl-o (punkty 1-3-5)

3) Stoper

Start/Stop: Enter
Pauza: Odstęp
Reset: Backspace

4) Minutnik

Start/Stop: Enter
Pauza: Odstęp
Reset: Backspace
Zamknij: ESC

5) Terminarz

Modyfikuj wydarzenia: Ctrl-m (punkty 1-3-4)
Pokaż wszystkie wydarzenia: Ctrl-a (punkt1)
Szukaj wydarzenia: Ctrl-f (punkty 1-2-4)
Skasuj wydarzenie: Ctrl-d (punkty 1-4-5)
Kopiuj wydarzenie: Ctrl-c (punkty 1-4)
Wklej wydarzenie: Ctrl-v (punkty 1-2-3-6)
Zapisz wydarzenia: Ctrl-b (punkty 1-2)
Przywróć wydarzenia: Ctrl-r (punkty 1-2-3-5)

Informacje

Pojemność karty SD: Odstęp-s (punkty 2-3-4)
Stan zasilania: Odstęp-p (punkty 1-2-3-4)
Wersja oprogramowania: Odstęp-v (punkty 1-2-3-6)
Status Bluetooth: Odstęp-b (punkty 1-2)
Data i czas: Odstęp-t (punkty 2-3-4-5)
Menu opcji: Odstęp-o (punkty 1-3-5)
Tryb pomocy: Odstęp-h (punkty 1-2-5)